46ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 304 Կ. ՊՈԼԻՍ, 12/25 ԱՊՐԻԼ 1902 ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹ 16 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ, 12 ՆԻՍԱՆ 1318

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉI-EFKIAR
38, Grand' Rue de la S-Porte, 38
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ծ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալատ [illegible], 38
Խմբագրութեան ղրկուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنيجه يومى و سياسى غزته در
اداره خانه سى: باب عالى جاده سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	13 Ֆ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 դրուշ, Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — «ՄԱՆԶՈՒՄԷ» ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՄԵՐ ԱՌԱՋԻՆ ԷՋԻ ԹԵՐԹՕՆԸ

Մեր այսօրուան թիւով կ'աւարտի ԺԱՎԷԼ ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ, որ այնքան ծիգ ու տենդագին հետաքրքրութիւն մը իր հետը քաշեց սկիզբէն մինչեւ հիմա, բազմաթիւ ընթերցողներու մէջ։ Մէկ քանի օրէն պիտի սկսինք նոր թերթօն մը, այլապէս հետաքրքրաշարժ և այլապէս գեղեցիկ՝ որուն մասին առ այժմ բան մը չենք ուզեր խօսիլ։

ՄԻՇՏ ԻՆԿԱԾ

Եթէ մանկավարժութիւնը ա՛յնքան ետ է, որ չի կրնար նահանջել այլեւս, և վարժապետները չատ անգամ աւելի վար են քան թէ արհեստաւոր գործաւորները՝ իրենց ասպարէզին մէջ, ինչպէ՞ս կը վերջացնէինք անցեալ անգամ մեր յօդուածը, ապա ո՞րքան չեղուած են այս յետադիմութիւնները՝ մանաւանդ մեր մէջ։

Այն հազարաւոր կրթիչներու մէջէն որոցց վստահուած ենք մեր զաւակներու դաստիարակչութիւնը, քանիներ արդեօք անկեղծօրէն անդրադարձած են կամ անդրադառնալու կարողութիւնն ունին իրենց գործին վրայ, քանի՜ հոգի արդեօք, երբ դասարանի մէջ դաս մը կու տայ կամ կ'գրնէ, տղու մը հետ կը խօսի կամ դաս կը յանձնարարէ, գիտէ և մտքէն կ'անցընէ թէ, ընտանիքի բաղդերուն հետ կը խաղայ։ Ցաւալի է խոստովանիլ, բայց հարկ ալ է խոստովանիլ թէ, անտարբեր են այդպիսիներու եւ ո՞րոնցմէ արդեօք պահանջել այդ օրինակ առաքինութիւններ։ Անոնցմէ՞ արդեօք, որոնք առժամապէս հասութաբեր ժամանց մը կը նկատեն ուսուցչութիւնը մինչեւ որ գտնեն մէկը որ իրենց կեանքն ապահովել երաշխաւորէ, թէ միւսներէն՝ որոնք դպրոցի մը խաղաղիկ նաւահանգիստը կ'ապաւինին առեւտրական հրապարակին անհաստատութենէն ազատած կամ անոնցմէ որոնք առաջին չահերէ առիթին պիտի փութան անձնուիրել վաճառականի մը ինչպէս անձնուիրուեր էին (՜՛) դաստիարակութեան կամ անոնցմէ որոնք ամուսնանալէ վերջ կը սպասեն որ թաղին մէջ գաղափարաց հոսանք մը յառաջ գայ ի նպաստ իրենց քահանայացման, թէ անոնցմէ որոնք հազիւ նախակրթարանն աւարտած կը մտնեն ուսուցչական ընտրելեաց ցանկին մէջ և հուսկ ուրեմն հազար աչառութեանց ու խարդախութեանց չնորհիւ կը լեցունեն վարժարանները ամսական հարիւր ղրշ.ի փոխարէն։ Անշուշտ ո՛չ. այնպէս չէ՞։

Մեր վարժապետներէն պահանջել դաստիարակի առաքինութիւններ չատ աւելի անարդար և անտեղի է քան կոյրէն աչքի լոյս պահանջել, քանի որ մեծագոյն մասն արդէն առժամեայ վարժապետներ են, մէկ ուրիշ ստուար մասն ալ ուրիշ ասպարէզներու մէջ ձախողածներ են և մնացեալներն ալ... ձայն բարբառոյ յանապատի։

Ամէն արհեստի մէջ սկսնակ մը կայ անպատճառ, բայց վարպետներ ալ կան և արհեստը վարպետներուն ուղղութեանը մէջ կ'ըլլայ։ Երբ հասնաւոր արհեստական վարժարաններ չկան, պատանին որ կը փափաքի այսինչ արհեստը ուսանիլ՝ կը դիմէ, կ'աշակերտի վարպետի մը, կը ծառայէ անոր տարիներով մինչեւ որ իր խելքին և վարպետին ջանքերուն չնորհիւ օր մըն ալ ինքն վարպետ ըլլայ։ Անշուշտ այս ձեւը լաւագոյն չէ, քանի որ արհեստական վարժարանները ուսուցման ջանակը չատցընելով հանդերձ ժամանակն ալ կը կարճեցընեն. բայց վերջապէս երբ այդօրինակ հաստատութիւններ դեռ չկան, ոչ ոք մտքէն կ'անցընէ մէկ օրէն միւսը, առանց նախնական ծանօթութեան բանալ ժամագործի խանութ մը կամ դարբնոց մը։ Թողունք թէ վարժապետանոցէ՝ և ոչ մէկ վարժապետնիս չրջանաւարտ ենք. ո՞ր վարժապետնիս վարպետի քով մնացած է ժամանակ մը, գոնէ վարժապետանոցին պակասը վարժապետանոցի վարժապետութեան ձեռնհաս անձնաւորութեան մը հետ չփմամբ լրացնելու համար։ Վարժապետանոցէ ելած վարժապետ չունինք, որովհետեւ դեռ վարժապետանոց չունինք — ինչո՞ւ չեմ գիտեր —, բայց վարպետի քով աչխատած ալ վարժապետներ չունինք։ Արհեստներուն և ոչ իսկ ամէնէն սարրին կարծուածին մէջ այնպիսի անկանոնութիւն կայ։ Եւ որ քան զօր հրապարակը կը լեցուի դեսուցիչներով, որոնք [illegible] ամէն բան ըրած անուանելու համար վկայագիր մը զոր Պատ. Ուսումն. Խորհուրդը պէտք է թէ գրել թէ Թաղականն՝ իր մասն ու մասը։ Եւ քանզի այս բազմութիւնը ժամանակ մը վերջը պիտի ձանձրանայ իր վկայականէն ալ կամ ասպարէզէն ալ, պիտի գայ ուրիչ բազմութիւն մը պատանիներու որ վկայագիր մուրան։ Ցաւալի է որ ուսուցչութիւնը չունենայ իր հաստատուն գործաւորներն և միշտ միայն մեծաւ մասամբ թերուսներու ձեռք, դաստիարակութիւնը յանձնուի միշտ սկսնակներու և վարժարանները դառնան նորելուկներու երամով մը, նորելուկներ որոնց, քիչ մը վերջ, տեղը պիտի անցնին ուրիչ նորելուկներ։ Այս վիճակը ամէնէն աւելի թաղային խորհուրդներու ուզած ու զգացածն է, քանի որ առով կարելի կ'ըլլայ քիչ ծախսել վարժարանին համար, խնայել կամ կալուած գնել եկեղեցիին ու դպրոցին կամ թէ կը նեղէ իրենց վայելել թաղականի յոյժ փքացուցիչ տիտղոսը նուազագոյն աչխատութեամբ ու յոգնութեամբ և առով Հայուն խնայասիրութիւնը իր վնասը կ'անդրադարձնէ դաստիարակութեան վրայ։ Միւս կողմանէ Պատ. Ուսումն. Խորհուրդն ալ կը թոյլատրէ այդ համբակ բազմութիւնը վարժապետներուն կարծես իւրաքանչիւրին տուած վկայագրի մը փոխարէն ստացած մէկ կամ երկու մէճիտին սիրոյն և իր օրով չատ մը վարժապետներ յարուցած ըլլալու անարդար փառասիրութեանը համար, ինչպէս նոյն փառասիրութիւնը ունի չրջանաւարտներու թուոյն համար զոր կ'ուզէ, ինչ ըլլայ ըլլայ, աւելցընել գոնէ նշանակելու համար ՍՆՊ Հոր հրապարակային յանդիմանութիւններէն և ընթացաւարտից քննութեանց մէջ անցնելու միջին թիւը բարձրագոյն թուոյն կէսէն ալ վար կ'իջեցնելով։ Ինչ դիւրին և արդար միջոց ուշիմ պատանիներ և կարող դաստիարակներ հասցընելու։

Իրաց այս վիճակին առջեւ դիւրին է գաղափար մը տալ մեզ մեր դաստիարակութեան գծային վրայ։ Եւրոպայի մէջ տարբե՞ր է միթէ։ Արժանաւոր և հեղինակաւոր վկայութիւններ կը հաստատեն թէ հոն ալ տարբեր չեն վարժապետները. թերեւս այնքան տարրին են որքան մեր վարժապետները, նոյն իսկ քիչ մը աւելի չահաւէտ, աւելի մնայուն, աւելի նեղ միջոց մը, քիչ մը աւելի կարգաւոր և քիչ մը աւելի հմուտ։

Զգլխոր ուզէի ծանրանալ այս վիճակին վերլուծութեանը, անոր պատճառներուն ուսումնասիրութեանը կամ բարձման միջոցներուն վրայ, չատ հեռու պիտի տանէր այդ բանը մեզ և դուրս պիտի հանէր մեր առաջադրած չրջանակէն, այլ միայն ուզեցի կողմնակի փախստեայ հայեացք մը նետել վարժարաններուն վրայ դիտել տալու համար թէ որքան ետ ենք դաստիարակութեան գործնականին մէջ, մինչ անդին մանկավարժութիւնը նոր նոր լոյսեր կը ստանայ աչէն ձախէն։ Հարկ է ուրեմն որ դաստիարակութիւնը չահի իր յապաղումը։

ՇՓԱՑՆԵԼԷ ԵՏՔ Ի՞ՆՉ ՕԳՈՒՏ

Տղան, ընտանեկան յարկին մէջ, ծնողքի չռայլ գգուանքներուն տակ, չատ հեղ կը կորսնցնէ այն բարի տրամադրութիւնները զորս պիտի ունենար օր մը։

Ծնողք կը փայփայեն, կը չոյեն, կը չատագովեն ու կը թուեն անոր բարեմասնութիւնները, որու դէմ որ ինքզինքնին գտնեն։ Թէ մտացի է իրենց տղան, թէ ամէն տեսակ լաւ յատկութիւններով օժտուած է, թէ... թէ... և անհուն է իրենց ուրախութիւնը որովհետեւ, ան՝ ապագայ կը խոստանայ։ Հոգ չէ կ'ըսեն, եթէ դպրոցին մէջ քիչ մը յետադէմ է, անշուշտ օր մը իր ընթացքը պիտի փոխէ քանի որ խելացի է ու միշտ խելացի պիտի ըլլայ։

Սակայն տղան այդ չոյանքներուն մէջ կը սկսի նազանքներ ունենալ, որոնք կը գոհացուին ծնողքէն, ու քիչ ատենէն այդ չփացութիւնները կը փոխուին քմայքներու, որոնց կատարումը կը պահանջէ տղան ծնողքէն և իրաւամբ ալ։

Բայց երբ տեսնէ որ կը հակառակին իր քմածին պահանջումներուն, կը սկսի անտանելի դառնալ և ծնողքը արդէն այդ վայրկեանէն իրենց ակընկալութիւններուն պատրանքը կրած են։

Վարժարաններուն մէջ ալ դաստիարակները թոյլտուութիւն կ'ընեն առաջադէմ աչակերտներուն, որովհետեւ այդ տղաքը զիրենք կը փայլեցնեն քննիչներուն ներկայութեան յաջող պատասխաններ տալով։ Ու ուսուցիչները ատոնց մէջ կը գտնեն իրենց ա՛յնքան մեծ վաստակին արդիւնքը։

Ուշիմ տղոց համար, ինչպէս ըսի, յաճախ ներողամիտ կը գտնուին, անոնց պզտիկ թերութիւնները նկատի չեն առներ. ու այս ներողամտութեամբ կը քաջալերուին տղաք և կը խոչորնան ատ պզտիկ ըսուած մեծ սխալումները։

Այդ տղաքը անզուսպ կը դառնան, ամէնէն յանդուգն արարքին մէջ ալ կը գտնուին. ու հոգ չեն ըներ, որովհետեւ դաստիարակը կը սիրէ զիրենք ու չի տեսներ ըրածնին կամ աւելի ճիշդ չուզեր տեսնել։

Դրական հրապարակին վրայ ալ սանկ է, յօդուածագիր մը եթէ կըրցած է ժողովուրդին տկար կողմերը գտնել ու զանոնք փայփայել, անոր համակրանքին կ'արժանանայ. քիչ ատենէն մեծ յաջողութիւն կը գտնէ. համայնքը կը սիրէ զինքը ու կ'ախորժի անոր գրուածքներէն։ Ու հաճելի եղած է սակայն իր քմահաճոյքէն յառաջ եկած լուրջ կամ ոչ լուրջ գրուածքներովը, մինչեւ որ չիփանայ ու օր մըն ալ անտանելի դառնայ այն համայնքին։

Բանաստեղծն ալ է՛ն առաջ բնութիւնը կ'երգէ պարզ կամ գունագեղ երանգներով. արեւը, լուսինը, սարը, առուակը, սօխակը, արշալոյսը, վերջալոյսը, և վերջապէս բնութեան բոլոր աղուորութիւնները կ'երգէ, քանի որ ան՝ կը ներշնչուի աղաւարէն, անուրջէն, երկնքին բիլէն, ու արեւուն ոսկի չողերէն, վարդին բոսորէն, չուչանին անբիծ ճերմակութենէն, ու մանիշակին լուրթ կապոյտէն։

Համայնքը կը հիանայ անոր երկերուն վրայ, կը հրապուրուի, յանկուցիչ, հրաշալի կը գտնէ զանոնք. կը սկսի ներբողներ հիւսել անոր անունին բոլորը, պսակներ կը ձօնէ անոր, կ'աստուածացնէ զայն։ Ու անկէ ալ, երբեմն, ներչնչումէն թէ զգած համակիր ընդունելութենէն, դուրս կուտայ բանաստեղծի գանկին մէջ եղող անպէտ բաներն ալ։

Ու այսպէս հեղ մը գեղեցիկ, հինգ հեղ տգեղ՝ այսինքն անիմաստ բանաստեղծութիւններ կ'արտադրէ որովհետեւ չփացած է։

Համայնքը կը զգայ, չի սիրեր ալ անոր քմայքոտ քերթուածները։ «Անհրապոյր, թեթեւ, անիմաստ են քուկինները, քաշուէ՛ հրապարակէն» կը պոռայ երեսին։

Ծնողքը կը զգայ, որովհետեւ իր ակնկալած արդիւնքը չտեսաւ տղան, ու կուլայ իր յուսախաբութեան վրայ։ Դաստիարակը կը զանգատի, որովհետեւ այն աչակերտները որոնց հետ այնքան ազնուօրէն վարուած էր, աչք գոցելով անոնց բոլոր թերութիւններուն, չեն սիրեր ճանչնալ դաստիարակին աչխատանքը. ու այս վերջինն ալ կ'ողբայ, ապերախտութիւնը։

Համայնքը կը զանգատի բանաստեղծին գրած անիմաստ քերթուածներէն, ու հիմայ տարբեր քերթողի մը երկերը կը փնտռէ որ իր հոգւոյն հետ խօսին։

Սակայն որո՞նք են այդ դժգոհանքներուն պատասխանատուները, առաջնոյն մէջ՝ անշուշտ ծնողքներ են, երկրորդին մէջ՝ դաստիարակները, ու երրորդին և չորրորդին մէջ՝ համայնքը։

Ու ի՞նչ օգուտ սակայն չփացնելէ ետք։

ՇՈՒՇԱՆ

ԴԱՐԱՎԵՐՋԻԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

Մագնիս.—Կնոջ աչքերը։

Բարեխօս.—[illegible] մը, հիմա հակառակը կը հաստատեն։

Սիրահարութիւն.—Փորձանքներու հանգրուան։

Կնոջ սիրտ.—Լաբիւրինթոս։

Գիտուն.—Տգիտութիւնը խոստովանող։

Փորձանք.—Կնոջ հետ ճամբորդել։

Դրամ.—Չունեցածդ կը ցուցնէ։

Երդում.—Սուտին հաստատումը։

Անկեղծ.—Վայրենի մարդ. (անանկ է եա՛)։

Բարկացող.—Փաստ չունեցողը։

Սիրահարի նամակ.—Կը սիրեմ, կը սիրես, կը սիրէ։

Կնոջ տարիք.—Անխոստովանելի մեղք։

Անկողմնակալութիւն.—Ուզածիդ պէս մեկնէ։

Գանձանակակիր.—Նուիրեալ մուրացիկ։

Գինովնալ.—Ժամանակի մը համար անմիտներու կարգը անցնիլ։

Դրամատէր.—Ազդեցկան մը առաջին լաւ յատկութիւնը։

Ապրիլ մէկ.—Օր յայտնութեան տխմարներու և պչուկներու։

Բաղնիք.—Ազգամիջական տուն։

Ոդիսական.—Կամուրջէն Իսկիւտար ճամբորդութիւն։

ԼԻ-ՀՈՒՆԿ-ՉԱՆԿ

ԹԱՂԱՅԻՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

ԿՈՏՐԱԾ ՂԵԿԸ

Եթէ ժամանակէ մը ի վեր եկեղեցւոյ չուրջը Թաղ. ինչ ինչ գործերու աւելի կամ նուազ անհաչիւ կարգադրութիւնները — որոնց մէջ քմահաճոյքը մեծ դեր կը խաղայ — ափ ի բերան կը թողուն արդէն զարմանահար Թաղեցին, վերջացող եօթնեակը, իր նախորդներէն նուազ աչքառու կամ գէթ նուազ չահեկան չի կրնար նկատուիլ, և որ արդէն սա տարօրինակ բայց ստոյգ լուրը բերաւ թէ՝ Թաղիս վարժարանին կարօտ տղոց՝ Զատկական տօներու առթիւ մէկ մէկ ձեռք զգեստ յատկացնելու համար, գիւղիս Թաղ. Խորհուրդը... հրեայ հանդերձավաճառի մը դիմած էր՝ այդ անմիջական պէտքին գոհացում տալու համար։

Անչուշտ իր տեսակին մէջ առաջինը չէ այս ձախող՝ չըսեմ ձախաւեր տնօրէնութիւնը, որուն նմանները հոս թուելու... դժբախտութիւնը պիտի ունենամ, քանի որ առիթը կը ներկայանայ։—Առժամեայ Թաղ. Խորհուրդը կրնա՞յ ըսել մեզի թէ եկեղեցիին զանգակի նորոգութեան համար ինչո՞ւ տրուեցաւ 430 ղրշ. վատնուեցաւ՝ փոխանակ 60ի. հանկաւ գումար մը, որով նորոգելու պատրաստակամութիւն յայտնած էր արհեստին հմուտ բնիկ ազգային մը։ Ու չենք հաւնիր թէ ինչո՞ւ այդ կարծեցեալ վարպետը Ղալաթիոյ ո՛վ գիտէ ո՞ր անկիւնէն ճարուեցաւ և զանգակը այսօր բոլորովին կորսնցուցած է իր ձայնի ներդաչնակութիւնը, մեռելական զօղանջներ միայն արձակելով կարծես, գործածութեան պահուն։

Բայց այս խղճալի [illegible] նէն աւելի կ'արժէ յիչել հիւանդ կնոջ մը պարագան։ Վերջերս խեղճ հայուհի մը, տառապագին վիճակի մէջ, այժմու Թաղ. Խորհրդին մօտ ապաւէն գտնելու տարտամ յոյսով մը այս վերջինին կը ներկայանայ՝ դեղ ու դարման խնդրելով։ Զգիտեր մանրամասնել թէ ի՛նչ կ'անցնի կը դառնայ ատոնց մէջ, որովհետեւ ընթերցողը պիտի գրգռուէր, և իրաւամբ։ Թաղ. Խորհրդարանին մէջ երեւակայեցէք սակայն պահ մը ինքզինքնիդ ուր մեր քառեակ աղաներէն մին սեղ կերպ ունկնդրութիւն մը չնորհել դժբախտ կնոջ, հարցնելով բարեսիրաբար (՞) թէ «ամսական 2 ոսկիով կրնա՞ս մի ապրուիլ»։ Եւ երբ հէք կինը պատասխան չի տար յուզումէն, կ'աւելցնէ միւսը. «Է՜յ, 1 ոսկիով կ'ըլլա՞յ...» ու դեռ կարգ մը անտեղի ակնարկութիւններ կ'ըլլան այդ կնոջ ներկայութեան՝ իր հիւանդութեան ծագումին, պատճառներուն եւն.ի վրայ, վճռելով վերջապէս թէ այդ կինը անբուժելի հիւանդութենէ մը բռնուած է և թէ Խորհրդին բժիշկ անդամը այլեւս ձեռքը վրայէն քաչելէն ետքը միջոց չի կրնար գտնել (՞)։ Այսօր, նոյն այդ կինը մեր հիւանդանոցը փոխադրուած է բարեսէր անձերու չնորհիւ և ապաքինումի կատարեալ չրջան մը բոլորելու վրայ է։—

Այս անհրապոյր միջանկեալներէն վերջ անդրադառնանք օրուան լուրին։ Կը հաւնինք թէ Զատկական տօներու առթիւ վարժարաններու աղքատիկ տղոց հագուստ չինուի և այդ գործը կարելի եղածին չափ խղճմտութեամբ կատարուի։ Այս առթիւ, ինչպէս մեր թերթերէն ոմանց մէջ արձագանգուեցաւ արդէն, տեղւոյս Թաղ. Խորհուրդը, անչուշտ իրեն վերապահուած պատճառներով, չհաճեցաւ խնդիրը ամենուս բաղձացած եղանակով մը կարգադրել և չանկը... հրեայ հանդերձավաճառի մը հոգւոյն առաւ, հակառակ այս մասին հայ վաճառատան մը կողմէ առաջարկուած հրապուրիչ ըլլալու աստիճան նպաստաւոր պայմաններուն։ Բայց կ'երեւայ թէ Թաղ. անդամները աւելի արդիւնաւոր (՞) եղանակ մը գտնելու ետեւէ էին որ, գործը ձգձգելով և առաջարկուն յուսախաբ վիճակի մը մատնելով բաւականացան, առանց յաջողելու իրենց նախասիրած այս ձեւով՝ գոնէ երեւոյթները փրկել։ Ստոյգ աղբիւրէ տեղեկանալով դիտել կուտանք թէ, Թաղ. Խորհրդին այս օրինակը գէչ տպաւորութիւն մը թողած է բոլոր Թաղեցիներուն մէջին

ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի (71)

ԿՈՐՈՆ

ԺԱՎԷԼ
ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

ՎԵՐՋԱԲԱՆ

Եւ որովհետեւ Պ. Տարմոն իրեն կը հարցնէր թէ ի՛նչ վիճակի մէջ էր քննութիւնը.

—Աւա՜ղ, պարոն դատախազ... միչտ ոչինչ, ոչ մէկ լուրջ հետք կայ...

Եւ պարոն Բարտէք, վհատած չեչտով մը, զոր դատաւորը չնչմարեց, աւելցուց.

—Այնպէս կը կարծեմ թէ Ժավէլ փողոցի այս խնդիրը թէ ոստիկանութեան և թէ արդարութեան համար յաւիտեան գաղտնի՛ք մը միայ պիտի...

. . . .

Մեր պատմած այս դէպքերէն երկու տարի ետքը, Պրիտուս օրագրողը Թ.ի մէջ տրապեան կրօնաւորներու վանատունը կ'այցելէր...

Այս հաստատութեան մէջ որ կից էր Շէլ-կոսի գլխաւոր տանը, Ալճերէն 12 քիլոմէթր միայն հեռու, լրաբերը կու գար յօդուածի մը տարրեր հաւաքելու, զոր պիտի հրատարակէր ալճերիական թերթի մը մէջ, որու աչխատակիցն էր։

Տը Պարտօլ սուտ-պարօնին մահուան հետեւանքով, «Լը Փրոյն»ը խեղճօրէն ինկեր էր... և իր տնօրէնը Պրիտուս, հազիւ օձիքը ազատեր էր արդարութեան ձեռքէն։

Շանթաժէ զզուած ալ, գայթակղական լուրերով ապրողը իր ուղղութիւնը փոխեր և նետուեր էր մամուլին մէջ։

Յանդուգն ու մտացի, չուտով իր մասնաւոր տեղը գրաւած էր Ալճերիոյ մամուլին մէջ...

Յանկարծ, երբ վանատան աչխատանոցին սրահէն կ'անցնէր, ուր գործ հագուստով ընկերակցութեամբ հայր մը կ'առաջնորդէր իրեն, տրապեան կրօնաւորներուն ճերմակ միօրինակ հագուստին տակ պատկառելի դէմք մը ունեցող կրօնաւորի մը դէպի իրեն գալը նչմարեց...

Պրիտուս տժգունեցաւ... եւ ինքնիրեն կը հարցնէր թէ երազի մը խաղալիքը չէ՞ր արդեօք...

Այնպէս թուեցաւ իրեն թէ կը ճանչնար այս կրօնաւորը։

Միւս կողմէ կրօնաւորն ալ տարօրինակ զգացողութիւն մը կրեր էր։ Դէմքը ձգտուեր էր, ու աչքերը բարկութեան արտայայտութիւն մը առեր էին...

Արագօրէն դէպի լրաբերը քալել սկսեր էր...

Բայց վայրկեան մը մինակ տեւեր էր ասիկա...

Կրօնաւորին դէմքը մեղմացեր էր... և առանց բառ մը արտասանելու պիտի անցնէր երթար եթէ Պրիտուս չխոյանար դէպի ան, յանկարծ անուն մը տալով այն ամբողջովին ածիլուած դէմքին, ուր զրկանքներն ու տառապանքը խորունկ ակօսներ փորած էին...

—Ո՛հ, մրմնջեց օրագրողը կրօնաւորին մօտենալով... պարոն Տէրվալ... պարոն Տէրվալ...

Չափազանց յուզուած, հազիւ կրնար խօսիլ...

—Եւ ըսել թէ դու էիր... թէ մասամբ մը դու էի՛ր պատճառը...

—Անցեալը ալ գոյութիւն չունի... պատասխանեց կրօնաւորը, լուրջ և անուշ ձայնով մը...

«Տէրվալ մեռած է... ես Վարէնժ կոչուած եմ... իսկ կրօնաւորութեան մէջ... եղբայր Ռօպէր... Ան զոր կը սիրէի և զոր Աստուած իր քովը կանչեց, ուզեց որ ներեմ... իր պատկերին չատ անուշ յիչատակովը կ'ապրիմ... և վանքին խաղաղութեան մէջ կը մոռնամ... երբեմնի տառապանքները... ներեցի... գացէք... տղաս...

«Թող Աստուծոյ խաղաղութիւնը ձեր հետը ըլլայ... Եւ ալ բնաւ մի արտասանէք Տէրվալի անունը... Սիրոյ համար մեռնելով Աստուծոյ քովը ապաստանած է...

Ռօպէր Տէրվալ, ձեռքը Պրիտուսի երկնցնելով.

—Գացէք... բարիք գործեցէք... և ձեր հոգին պիտի խաղաղի... ինչպէս իմս խաղաղեցաւ...

Յետոյ անհետացաւ եղաւ, մինչդեռ օրագրողը խոհո՛ւն կը մնար, զարհուրած այն գործին հետեւանքներէն որուն ընկերակցիլ ուզած էր որ Պարտօլի հետ... և տարտամ գիտակցութիւնը ունենալով թէ սարսափելի դրամ մը տեղի ունեցեր էր իր չուրջը...

Ամբողջ վայրկեան մը կանգնած մնաց հոն, բուռն յուզման մը ենթակայ... կը զգար որ աչքերը կը թրջէին... անպատում խանդաղատանք մը սիրտը կը սեղմէր և մրմնջեց, իր ներսը ծլող զգայնութեան թափը նուաճել ուզելով.

—Օ՛հ, ձեր Պրիտուսս... կ'երեւայ կոր թէ չա՛տ փոխուեր եմ...։

ՎԵՐՋ

վրայ, մանաւանդ համոզում գոյանալէ վերջ թէ հայ վաճառատունն ակնարկուած հրեայ հանդերձավաճառին ներկայացուցած ապրանքին յար և նմանը յանձն առած էր հայթայթել 10% զեղչով, ինչ որ բացարձակ առաւելութիւն մը կրնար նկատուիլ։ Բայց ինչ օգուտ որ այս անձն ալ չյաջողեցաւ «գործի մարդ» մը ծախել ինքզինքը՝ աւելի խուլիկ-ղուրներու քով և երկար սպասումներէ, ամուլ երթեւեկներէ վերջ միայն վերահասու եղաւ թէ... ամէն յաճախորդներու հետ չէր իր գործը։

Կ'ըմբռնենք այն դառն պարագրքը որ վիճակեցաւ իրեն և այն արդար յուզումը՝ չըսեմ զայրոյթը՝ որուն ենթարկուեցաւ ողջամիտ Թաղեցին՝ հանդէպ այս անօրինակ եղելութեան։ Տօնական այս օրերուն մէջ, երբ ամէն մարդ նուիրական պարտականութիւններ կը զգայ, —ու պէ՛տք է զգայ— իր նմաններէն համեստ վիճակ ունեցողներուն հանդէպ, ինչ անուն տալ այս յախուռն ու անորակելի տրամադրութեան։ Որբանոցին արհեստական բաժնին աշխատաւորները, որոնք այնքան տոկուն ու ճաշակաւոր նիւթեր և առարկաներ կը պատրաստեն, հարկ չէ՞ր որ յիշուէին այս առթիւ։ Ու յետոյ, ո՞ր խիղճ, ո՞ր սիրտ կրնայ ներել որ դպրոցի մը արդէն մեծամասնութիւնը կազմող աղքատիկ տղաքներու լէգէոնին մէջէն միայն 31 հոգի զատուին, հագուստի, կօշիկի արժանի և միւսները անտես առնուին։ Կամ ամէնուն՝ կամ ո՛չ մէկուն։ Ահա արդար ձայնը որ բողոքի նման կը բարձրանայ ամէնուն սրտէն։

Այս կացութեան մօտէն գիտակցողներ գտնուեցան սակայն որոնք բարեսիրաբար գծագրել գաղափարն ունեցան օգնութեան հասնելու խեղճ տղոց մնացեալ մասին։ Բայց հոս ալ ... անախորժ անակնկալ մը կը սպասէր իրենց։ Թաղական և հոգաբարձու, անշուշտ կատակերգութեան վերջին արարուածը խաղալու հաճոյքով մը, խոչընդոտ մըն է հանեցին այս որքան գովելի նոյնքան բարեսիրական օրինակելի ձեռնարկին։ Արդէն չէ՞ մի որ դրամը Թաղեցին գրպանէն պիտի ելլէր։ Ու երեւակայեցէք որ «ուրիշ կարօտ տղայ չկայ» պատասխանը արձակուեցաւ երեսնուն, մինչդեռ տրամադրելի քանի մը 31 հոգիներ բացը կը մնային տակաւին։

Իրաց այս ընթացքին մէջ, յիշեալ բարեսէր անձերը չվհատեցան սակայն իրենց փորձին մէջ, թէեւ չորս աղքատիկ տղաքներ միայն առիթ ունեցան վայելելու իրենց պաշտպանութիւնը, օժտուելով հագուստէ և կօշիկէ զատ— որոնց հայթայթումի գործը ծանօթ հայ վաճառատուններու յանձնուեցաւ՝ ժամանակը սուղ և Որբանոց դիմուելու պահը անցած ըլլալուն— թաշկինակով, գուլպայով, գլխանոցով, չալիկով, վզնոցով են. են.։

Այս պայմաններուն մէջ՝ ինչ աւելցնել տակաւին։ Երբ մարդ մտածէ թէ կատարուած այնքան ձախող գործի մը համար Թաղ. Խորհրդին գլխաւոր դերակատար անդամը ինքզինքը արդարացնելու դիտումով սա նոյնքան ձախող բանաձեւին կը դիմէ. «Եկեղեցիին շահուն համար էսնաֆին վնա՞ս պատճառենք...։» ըսէք, խնդրեմ, այս պայմաններուն մէջ՝ ինչ աւելցնել տակաւին։

*

Մենք Թաղականի մը դերը՝ բանկալի մը անձուկ սահմանէն դուրս, բակին մէջ ցուցադրուելու անիմաստ հաճոյքներէն վեր կը նկատենք բացարձակապէս, և ինչպէս գծեցինք նախորդ յօդուածով մը, իր մէջ համեստութիւն, գործունէութիւն և արժանիք կը փնտռենք։ Չեմ կարծեր թէ ողջամիտ Թաղեցին այնքան լաւատես ըլլայ այլ ևս մինչեւ հաւանական յաջող արդիւնքներ սպասելու անանկ տարրերէ՝ որոնց պաշտօնի գիտակցութիւն կը պակսի անտարակուսելի կերպով։ Հետեւաբար կը սպասենք որ սա Զատկի տօնն ալ անցնելէ վերջ՝ ձեռք առնուի օրինաւոր ու յաջող ընտրութիւն մը կատարելու անհրաժեշտ խնդիրը և մղում տրուի անոր, յօգուտ Թաղին երեսի վրայ մնացած գործերուն։

Գուրչէ-ն ԹՂԹԱԿԻՑ

ԲԱՐԻԶ ՊՈՐՍԱՍԸ

BOURSE DE PARIS

24 Ապրիլ 1902

ՊՈՒ ԿԻՃԷՔԻ

Ֆրանսըզ էսհամը	(3% Français)	100	75
Րէժի	(Tab. Turcs)	319	—
Գօնսօլիտ.	(R. Turque D.)	25	92
Շըմէնտըֆէր	(Lots Turcs)	112	75
Պանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	559	—
Թրանսվալ	(Transvaal)	160	50

ՆԱԽԱԶԳԱՑՈՒՄ ՄԸ

Ժողովրդական առացուած մը կ'ըսէ թէ սիրտէ սիրտ ճամբայ կայ։ Այս ճշմարտութիւն մըն է։ Դիպուածին կամ բաղդին մէկ բերմամբը սրտէ մը ուրիշի մը սիրտը կամուրջ մը կը ձգուի որուն վրայէն անցնողները կ'ըլլան բարեկամութիւնն ու սէրը։

Կամուրջ մըն ալ կայ որ սրտի կամուրջին պէս կը ձգուի երբեմն մէկ մտքէ մը ուրիշ մտքի մը վրայ, և որ իր վրայ կը կրէ մտաւորական կարողութիւնները իրենց զանազան երանգներով։

Շատ անգամ երբ ճամբան կ'երթաս և կամ բազմութիւն գտնուող տեղ մը նստած ես, նախազգացում մը կ'ունենաս թէ սեւ մազերով, թաւշեայ օձիքով, դեղին հագուստով մարդը, որ կռնակը քեզ դարձուցած կը խօսակցի իր ընկերներով, մէկէն ի մէկ քեզի պիտի նայի։ Մարդը քեզ անծանօթ է, թերեւս առաջին անգամն է որ այդ դէմքը պիտի տեսնես, բայց տարօրինակ դիպուածով մը այդ մարդը կը դառնայ և քեզի կը նայի որպէս թէ զինքը անունովը կանչած ըլլայիր։ Քու մտքդ անոր միտքը կամուրջ մը ձգուած է։

Սեղանակիցդ պատուհանը նստած՝ փողոցէն անցնողները կը դիտես. հեռուէն մէկը որ կու գայ, ուշադրութիւնդ կը գրաւէ. կը հետեւիս իր քայլերուն որոնք դէպի քու կողմդ ուղղուած են, ու վայրկենական ազդեցութիւն մը քեզ կ'ըսէ թէ այդ անձը ոտքը սա քարին պիտի զարնէ և իյնայ. հազիւ թէ այս խորհուրդը ունեցած ես, մարդը ոտքը քարին կը զարնէ և կ'իյնայ։

Պատահարներ են ասոնք որ ամէպ տեղի կ'ունենան, բայց մեր կենաց առօրեայ զբաղումները չեն ներեր որ ատոնց կարեւորութիւն ընծայենք, սակայն երբեմն ալ կարեւոր հանգամանք կ'առնեն մեզ զարմացնելու աստիճան։ Առեւտրական գործի մը համար, որ դիմում ըրած ենք այն ինչ մարդուն, օրն ի բուն կը մտածենք, պատասխանը կամ ի նպաստ կամ աննպաստ պիտի ըլլայ։ Զօրաւոր պատճառներ ունինք կարծելու թէ այդ մարդը պիտի հաւանի մեր առաջարկին։ Բայց մէկէն իմէկ զգացում մը, ելեկտրականութեան պէս արագ, մեզ կ'ըսէ թէ մարդը կը մերժէ մեր խնդրանքը։ Քիչ վերջը պատասխանը կու գայ մեզ աննպաստ։ Այն վայրկեանին ուր խորհեցանք թէ ընտանելիք պատասխանին մերժողական պիտի ըլլար՝ նոյն վայրկեանին իսկ մեր մտքէն այդ մարդուն միտքը կամուրջ մը ձգուած էր։

Թէ այդ կամուրջը ձգողը ո՞վ է, թէ ինչ պարագաներու տակ երկու միտք կը հաղորդակցին և թէ ինչպէս առաջուց գիտնալու ենք թէ մեր այս մտածման յիրաւի քաժնեկի՞ց է. Նաեւ ուրիշ միտք մըն ալ. ասոնք հարցումներ են որոնց պատասխանը գտնել գրեթէ անկարելի է։ Իրապաշտները չեն ուզեր հաւատք ընծայել այս անծանօթ իրողութեանց և այն պարագային ուր ճշմարտութիւնը ակներեւ է, զայն ջղային դրութեան, դիպուածի և ուրիշ բաներու կը վերագրեն։

Բայց ամէնէն յախուռն իրապաշտն ալ չպիտի կրենայ իր տեսակէտով խելքի մօտ բացատրութիւն մը տալ յետագայ դէպքին որ ինծ պատահած է երբ տակաւին դպրոցական էի։

Վարժարանը մաթեմաթիքի ճիւղին մէջ, բացի ալճէպրայէն, միշտ տկար եղած էի։ Վերլուծական երկրաչափութեան քննութեան կը պատրաստուէինք երբ վզիս վրայ պալար մը ունեցայ։ Վարժարանին բժիշկը որոշեց ճեղքել զայն։ Բժշկական գործողութիւնը կատարուեցաւ, բայց ութ, տասը օր անկողին մնալու ստիպուեցայ։ Այդ միջոցին ընկերներս քննութիւն տուին։

Ես քննութիւն պիտի անցնէի երբ ապաքինէի։ Այդ անպիտան ուսման խելքս երբեք չէր պառկած, ի դուր կը ջանայի տեսութիւնները գոց ընել, երկրորդը երբ սորվէի առաջնոյն ապացոյցը արդէն մոռցած էի։ Քննութեանս օրը մօտեցաւ, սրտադողն ալ միասին. վերջապէս մտաւորական ամբողջ ուժս ժողվելով ուշի ուշով մէկ քանի անգամ վերքը կարդացի։ Տասը հարցում պիտի տար ինծ դասատուն որոնց գրաւոր կերպով պիտի պատասխանէի, սենեկի մը մէջ՝ ուր դասատուն և ես պիտի գտնուէինք ու իբր զարդ աթոռ մը դասատուին ու գրասեղան մը ինծ համար։ Քննութեան նախընթաց գիշերը երբ վերջին անգամ մըն ալ գրքին վրայէն կ'անցնէի, մէկէն ի մէկ տարտամ զգացում մը ունեցայ և այդ տարտամութեան մէջ կարծես մէկը ինծ կը զրուցէր թէ վաղը քննութեանս սա հարցումները պիտի ունենայի և ոչ ուրիշ բան, որով հակառակ քննանալու զանգակին հնչած ըլլալուն, նոյնպանին մէջ վառող լամպարին տակ այդ տասը հարցումները սկսայ սերտել։

Յաջորդ առաւօտ մինչեւ քննութեանս ժամանակը ուրիշ բան չսերտեցի, միմիայն այդ հարցումները։ Երբ քննութեան սենեակը մտայ դրասեղանիս վրայ հարցմանց թուղթը կար, ձեռքս առի կարդալու, և շատ բնական երեւցաւ ինծ՝ երբ տասը հարցումներն ալ բառ առ բառ ու կէտ առ կէտ այն հարցումները գտայ զորս երէկ երեկոյ ես արդէն գիտէի։ Դասատուն զարմացաւ տուած քննութեանս, թէ ինչպէ՞ս աշակերտ մը որ միշտ տկար գտնուած էր այդ դասին մէջ անսխալ պատասխանած է. զիս շնորհաւորեց բայց չկրցաւ միեւնոյն ատեն զարմանքը զսպել։ Հարցուցի իրեն թէ ե՞րբ գրած էր այդ հարցումները, «երէկ երեկոյ քննանալու զանգակը զարնելու մօտ»՝ պատասխանեց։ Այս պահուն երած էր երբ ես ալ այդ հարցումներուն ինչ ըլլալը ատեն կը գիտնայի։ Իմ մտքէս դասատուիս միտքը կամուրջ մը ձգուած էր այդ վայրկենին։

Ընկերներէս մէկ քանիին այս դէպքը պատմեցի, ոմանք զարմացան ոմանք խնդացին, բայց յաջորդ տարին երբ հոգեբանութիւն սկսանք ուսանիլ հասկցայ թէ ես առաջինը չէի եղած այս ազդեցութիւնը կրող.

Իրաւ է թէ ջղային տկար դրութիւն մը ունեցողը, երկար ատեն յուզեալ վիճակի մը երթակայ եղողները, վերացական բաներու վրայ խորհողները, աւելի տրամադիր կ'ըլլան այս ազդեցութեան. բայց անկարելի է որ և է սահման մը տալ այս նախազգացման։ Զգուշակած չխորհած մէկ վայրկեանուս մեր վրայ կը հասնի ան կարեւոր կամ աննշան խնդրոյ մը վերաբերմամբ. վերջը արդիւնքը կը ցուցնէ թէ ի յառաջագոյնէ զգացածնիս է որ կ'իրականանայ թէեւ շատ անգամներ ալ կ'ունենանք այն զգացումը առանց որ և է արդիւնքի։ Բայց այս նախազգացումին պատճառը դեռ գիտցուած չէ։

ՕՀԱՆՆԷՍ ՔԱՅԵԱՆ

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԻՍՊԱՆԻԱ ՎԷ ՔԻՒՊԱ. — Մատրիտ կազէթալարը՝ Իսպանիա հիւքիւմէթինին Քիւպանըն եէնի իտարէսի հագգընտա իտէճէյի պիրինճի մուամէլէ՝ Քիւպանըն մուխթարիյէթը իտարէսինի տէրհալ թանըմագտան իպարէթ օլտուղունը, զիրա մէզքիւր ատատա բէք չօգ Իսպանեօլ մէվճուտ վէ օրատա Իսպանիանըն բէք պէօյիւք մէնֆաաթլարը վէ անըն Քիւպա իլէ օլան թիճարի միւնասէպաթը բէք էհէմմիյէթլի պուլունտուղունը վէ պունտան մաատա, Իսպանիանըն ճէնուպի Ամէրիգատա վագը քիւչիւք հիւքիւմէթլէր իլէ էյի միւնասէպաթտա պուլունմասը սիեասի իճապաթտան իտուկինի սէօյլէիօրլար։

Մ. ԳԱՄՊՕՆԸՆ ՆՈՒԹԳԸ.—Լօնտրատա թէէսիս իտիլէն Ֆրանսըզ Թիճարէթ օտասընըն սէնէվի զիեաֆէթի ֆէվգէլատէ սուրէթտէ վէ Ֆրանսըզ սէֆիրի Մ. Գամպօնըն րիեասէթի ալթընտա օլարագ վէրիլմիշ տիր։ Հազըր պուլունան զէվաթ մէեանընտա, մէզքիւր օտա րէիսի Մ. Տիւշէ իլէ Մ. Գարքլէյ վէ Սիր Ալպէրթ Րօլլի վէ Ֆրանսա վէ Պէլճիգա ժէնէրալ գօնսօլօսլարը՝ վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ միւթէպէրանընտան պիր չօգ զէվաթ մէվճուտ իտի։

Իթալիա սէֆիրի Թարաֆընտան սէֆարէթ պաշ քեաթիպի Մ. Մօնթանեա հազըր իտի։ Եէմէք էսնասընտա, Մ. Գամպօն Ֆրանսա րէիսի Մ. Լուպէ իլէ Ինկիլթէրա գրալը վէ գրալիչասը հազրաթլէրընըն սըհհաթլարընա վէ մէզքիւր օտա րէիսի Մ. Տիւշէ՝ միւշարիլէյհ սէֆիրին սըհհաթընա իտարէի ագտահ իթտիքտէն սօնրա, պիր սէնէ զարֆընտա օտա թարաֆընտա վուգուպուլան ֆաալիյէթ վէ ղայրէթի տէրմէեան էյլէմիշ տիր։ Իշթէ պու պէեանաթա ճէվապէն, Մ. Գամպօն աթիտէքի բարլագ նութգը սէօյլէմիշ տիր։

«Բատը Գալէ պօղազընըն հէր իքի ճիհէթինտէ պուլունան մէմլէքէթլէրին պիրիպիրէնէ գարշու մէնֆաաթլարը վէ պիրիպիրինի պիրլէշտիրէն րապըթալար՝ օ գատար չօգ տըր վէ պիրիպիրինէ գարշու օ գատար իհթիեաճլարը վար տըր քի, հէր ճիհէտի Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ՝ հէր իքի մէմլէքէթին միւնասէպաթընըն սօն տէրէճէ տօսթանէ վէ սամիմանէ օլմասընը թէմէննի իթմէլի տիր։

Պու պէեանաթըմ՝ կէրէք Ֆրանսըզ վէ կէրէք Ինկիլիզ թիճարէթ օտալարընըն էֆքեարը մախսուսասընը թէշքիլ իտէր։ Պու խուսուսը իսպաթ իտէճէք պիր չօգ տէլիլլէր վէ ալամէթլէր զուհուր իթտիկինի կէօրմիւշիւմ։

Լօնտրատաքի Ֆրանսըզ միւէսսէսաթը խայրիէսինէ կէլինճէ, տէրհալ պէեան իթմէլիիմ քի, Բարիստէքի Բօչիւտ պանգասը՝ 25,000 ֆրանգ՝ Ֆրանսա պանգասը՝ 10,000 ֆր., վէ Լօնտրատա չիւպէլէրի օլան պիր չօգ Ֆրանսըզ թիճարէթխանէլիլէրի վէ պանգալարը՝ միւհիմմ իանէլէր կէօնտէրմիշլէր տիր։ Տիկէր ճիհէթտէն՝ սէֆարէթխանէ սալօնլարընտա աչըլաճագ խուսուսի պիր սաթըշ սէրկիսի գրալ վէ գրալիչա վէ Մ. Լուպէ հազրաթլարընըն հիմաէլէրի ալթընտա պուլունաճագ տըր։ Էլհասըլ՝ Էրլտգուր իտարէսի՝ մէզքիւր թէէսիսաթ մէնֆաաթընա պիր թագըմ չէնլիքլէր թէրթիպ իտէճէք, վէ բրէնս վէ բրէնսէս տը Կալ հազրաթը պունա պիզզաթ րիեասէթ իտէճէքլէր տիր։»

ԱՆԹԻԼ ԱՏԱԼԱՐԸ.— Տանըմարգա Լանտսթինկ մէճլիսի Թարաֆընտան Անթիլ ատալարընըն Ամէրիգաեա սաթըլմասը մէսէլէսինի թէտգիգ իթմէք իչուն Թաեին օլունան գօմիսիօն՝ րաբօրընըր Թանզիմ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր գօմիսիօն՝ պու ատալար էհալիսինին Ամէրիգա Թապիիյէթինի գապուլա րազի օլտուգլարը հալտէ, սաթըշ բրօժէսինի էքսէրիյէթլէ գապուլ իտէճէկինի պէեան իթմիշ տիր։

ՔՕԼՕՄՊԻԱ ԱՀՎԱԼԸ.— Ամէրիգա Թօբ չէքէրլէրինտէն «Մաքիաս» նամ կէմինին գումանտանը Թարաֆընտան չէքիլէն պիր թէլէրաֆնամէյէ նազարէն Պօքաստէլ Թօրօ նամ Քօլօմպիա ժէնէրալը՝ ասիլէրէ թէսլիմէ մէճպուր օլմուշ տըր։ Քօլօմպիանըն տախիլի ճիհէթլէրի իլէ էվվէլճէ վուգու պուլան թէլէկրաֆ մուխապէրաթը քէսիլմիշ տիր. անճագ Քօլօն, Բանամա վէ Պուէնավանթիւրա շէհիրլէրի իլէ մուխապէրէ իճրասը միւմքին օլմագտա տըր։

Մ. ՀՕՐԱՆՍԻ.— Մաճարիսթանըն էն պէօյիւք սիեասիյուննընտան սաեըլան Մ. Հօրանսքի միւպթէլա օլտուղը ղաթիւրրիէ խասթալըղընտան վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԼՕՆՏՐԱՏԱ ՄՈՒՍԷՎԻ ԹԷԱԹՐՕՍԸ. — Լօնտրատա Մուսէվիլէր պիր չիրքէթ աչտ իտուպ, Մանէօր թէաթրօսունը քիրա իլէ թութարագ օբէրա իթթիխազ իթմիշլէր տիր։ Թէաթրօնըն տախիլի պիթիւն Եահուտի մուզիգաճըլար Թաավիր իլէ թէզեին իտիլմիշ տիր. օբէրա բիէսլէրի՝ էսասը ալմանճա օլան Բուս վէ եախուտ Լէհիսթանտա թէրքիւիմ իտիլէն Եահուտի լիսանընտա թէրճիւմէ իտիլէճէք, վէ թէաթրօտա Կօլտֆատէն օբէրէթլէրի թէմսիլ մէվգըընա գօնուլաճագ տըր։ Ճիւմաա կիւնի ագշամ վէ ճիւմա էրթէսի օնանմաեուպ, եալընըզ բազար կիւնի օյնանաճագ, վէ պիլէթլէր ահուն 21 մայիստէ իճրա օլունաճագ տըր։

ԻՍՊԱՆԻԱ ԱՀՎԱԼԸ.— Իսպանիա գըրալը հազրէթլէրինին թէթէվվիւճի մէրասիմինին եագլաշմասընտան տօլայը, էթ՝ էքմէք վէ սաիր զարուրի իհթիեաճլարըն ֆիաթընըն ֆէվգէլատէ թէրագգը կէօրիւնտէճէկինէ պինաէն, նաֆիա նազըրընըն րիեասէթի ալթընտա՝ անանտան Մատրիտ թիճարէթ օտասը րէիսի վէ շըմէնտըֆէր գումբանեալարը միւրէքքէբօրլարընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իտէրէք, թէտապիրը լազըմէեի իթթիխազ իթմէսի գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

ՎԱՍԱԹԻ ԱՄԷՐԻԳԱ ԳԱՆԱԼԸ.— Նիւ-Եօրգտան իշար օլունտուղունա կէօրէ, Գօլօմպիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան թէտգիգ իտիլմէք իւզրէ, Վաշինկթօնա կէօնտէրիլէն Վասաթի Ամէրիգա գանալը բրօժէսի՝ Բանամա գանալընըն աչըլմասը իւմիտլէրինի գուվվէթլէշտիրմէքտէ տիր։ Գօլօմպիա հիւքիւմէթի՝ 14 սէնէ իչուն սէնէվի 500000 տօլար պէտէլը իճար իւթէմէքտէ տիր։ Մէզքիւր մէպլաղ՝ իւէրտէ արթըրըլապիլէճէք տիր։

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ԱՄԷՐԻԳԱ.— Ֆրանսա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Րօշամպօ հէյքէլինին րէսմը քիւշատը մէրասիմինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ մէէմուր իտիլէն հէյէթ՝ պիր զըրհլըճա պինէրէք Ամէրիգաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Պու հէյէթին րէիսի՝ Րէսամ Շարթրանա վէրիլէն Լէժիօն Տ'օնէօր նըշանընըն օֆիսիէ րիւթպէսինին պէրաթընըրտա համիլ տիր։ Մումաիլէյհ Մ. Շարթրան՝ մաամ Րուզվէլթ իլէ մատմուազէլ Րուզվէլթին րէսիմլէրինի եափմըշ տըր։

ՉԻՆ ՄԻՏԱԼԻԱՍԸ.—Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ սօն Չին մուհարէպէսինէ իշթիրաք իտէն զապիթան վէ էֆրատա վէրիլմէք իւզրէ, Թօնքին միտալիասը ուսուլընտա պիր միտալիա իհտաս իթմիշտիր։ Պու միտալիատա «Չին 1900—1901» ճիւմլէսի հաքք օլունմուշ տըր։

ԼՕՆՏՐԱՏԱ ՖՐԱՆՍԸԶ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ.— Լօնտրատաքի Ֆրանսըզ խասթախանէսի սալօնընա՝ Ինկիլթէրա գրալը հազրէթլէրինին եարըմ հէյքէլինին գօնուլմասը գարարլաշտըրըլմըշ տըր։ Պու խասթախանէ՝ միւշարիլէյհ գրալըն հիմաեէսի ալթընտա օլտուղունտան, թէշէքքիւր մագամընտա պու հէյքէլին գօնուլմասընա լիւզում կէօրիւլմիւշ տիր։

ՌՈՒՍ ԹԻՃԱՐԷԹ ՖԻԼՕՍԸ.— Բըլաճ իթմէք իւզրէ, Գրանտիւք Ալէքսանտր Միխայիլօվիչին րիեասէթի ալթընտա թէթէրրիւպկեա պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։ Կէչէն սէնէ իպթիտասընտա Ռուս թիճարէթ վափօրլարը՝ 212,463 թօնիլաթօլէգ 450 ատէտ վէ եէլքէն կէմիլէրի իսէ 154,593 թօն համըլընտա 1,735 գըթա իտի. Մէզքիւր գօմիսիօնըն իլք գարարը մուճիպինճէ, պունտան սօնրա Ռուսիա իխրաճաթընա խըտմէթ իտէն հէր Ռուս թիճարէթ վափօրը չիրքէթինէ քիւլլի իանէ վէրիլէճէք տիր։

ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ ՎԱՓՕՐ ՇԻՐՔԷԹԼԷՐԻ.—Պահրը Մուհիթը Աթլասի իւզէրինտէ իշլէյէն վափօր գումբանիալարընըն էքսէրիսի պիրլէշմիշ, պու կիւն ուսուլի պիր հէյէթ թէշէքքիւլ իթմէքտէ տիր։ Պու խաթթ իւզէրինէ իշլէյէն վափօրլարտան պէհէրինին գըյմէթի 200,000-400,000 սթէրլին լիրա օլուպ, հէր պիր գումբանիանըն պէօյլէ պիր չօգ վափօրլարը վար տըր։

Պու գատար սէրմաեէյէ մալիք օլուգլարը հալտէ, չիրքէթլէրին չիտտէթլի րէգապէթինտէն տօլայը, լիւզումը գատար սէյահ վէ էշեա նագլ իտէմէմէքտէ իտիլէր։ Իշթէ պու մահզուրըն էօնիւնի ալմագ իչուն տըր քի, պիր գաչ Ինկիլիզ վէ Ամէրիգալը գումբանիա պիրլէշմիշլէր տիր։ Պուլարտան Քիւնարտ վէ Էլլըն Լայն՝ իթթիհատա տախիլ օլմամըշլար տըր։ Ֆըրանսըզ գումբանիալարը տախի պիրլէշմիշլէր տիր։ Ալման չիրքէթլէրինէ կէլինճէ, պունլար՝ ուսուլմամագլա պէրապէր, պունտան պէօյլէ րէգապէթ իթմէյէճէքլէրինի վաատ իթմիշլէր տիր։ Պիրլէշէն գումբանիալար Հուայթ Սթար Լայն, Տօմինեըն Լայն, Լէյլանտ Լայն, Աթլանթիք Թրանսբօրթ Լայն, Ամէրիգէն Լայն, Րէտ Սթար Լայն նամ չիրքէթլէր տիր։

ՃԷՍԻՄ ՊԻՐ ՊԻՆԱ.— Ամէրիգա միլիօնէրլէրինտէն Մ. Ֆրիգ՝ Բիթըսպուրկ չէհրինտէ պաշտան աշաղը Եունանիսթանտան կէթիրթտիկի պէեազ մէրմէրտէն 22 գաթըը վէ քիրաեա վէրիլմէյէ մախսուս ճէսիմ պիր պինա եաբտըրմըշ տըր։

ՊԷԹՐՕԼ ՄԱՏԷՆԻ.—Րումանիանըն Քամբինա չէհրինտէ եէնի պիր բէթրօլ մատէնի պուլունմուշ տըր։ Պու մէնպա՝ պիր տագիգա զարֆընտա 10 վակօն եանի 100,000 քիլօ բէթրօլ վէրիեօր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱՏԱ ԷՔՄԷՔ ՄԷՍԷԼԷՍԻ.—Լօնտրա չէհրինտէ 37 զէնկին էքմէքճի չիրքէթի վար տըր։ Պունլար՝ հէր կիւն մէճլիս ագտ վէ էքմէք ֆիաթընը միւզաքէրէ իտէրլէր։ Պէրէքէթ վէրսուն քի պիրպիրլէրիյլէ ուեուշամաեօրլար։

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆ ԱՀՎԱԼԸ.— Պօմպայտան «Մէմօրիալ Տիբլօմաթիք» կազէթասընա եազըլտըղընա կէօրէ, Հինտիսթան ահվալը՝ պագը գազէթալարըն պէեանաթը խըլաֆընտա օլարագ, օ գատար էյի տէյիլ տիր։ Գուրագլըգ հէնուզ խըթամ պուլմամըշ օլտուղու կիպի՝ վէպա իլէթի տէ հալքա հիւքիւմ սիւրմէքտէ տիր։

ՆՕՐՎԷՃ ԳԱՊԻՆԷՍԻ.— Նօրվէճ վիւքէլա պուհրանընըն նիհաեէթ պուլուպ, վիւքէլա մէճլիսինին եէնիտէն թէշէքքիւլ էյլէտիկինի պու պապտէ վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆնամէտէն պահս իլէ, էվվէլքի կիւնքի նիւսխէմիզտէ խապէր վէրմիշ իտիք։ Սվէճ վէ Նօրվէճ հիւքիւմէթլէրի արասընտա պիր միւտտէթտէն պէրու գուհուր իտէն պազը տախիլի մէսէլէլէր՝ միւսապագա հէյէթինին թէշքիլի իտէն էրքեան մէեանընտա տէսիրգօտուեը մուճիպ, վէ հէր իքի հիւքիւմէթ արասընտա ճարի օլան միւնասէպաթըն հիւսնը սուրէթլէ ճերէեանընտա մանի օլմուշ իսէ տէ, ախիրէն Նօրվէճ հիւքիւմէթի րէճալընըն սիեասի մէհարէթլէրի սաեէսինտէ, պիլճիւմլէ տախիլի վէ խարէճէ միւթէալլիգ մէսէլէլէր հալլ իտիլէրէք, վիւքէլա րիեասէթինէ տէ, մութէտիլ էֆքեար աշհապընտան Մ. Պրէն Թաեին օլունմուշ տըր։

Պու սուրէթլէ, Սվէճ վէ Նօրվէճ մէմլէքէթլէրի արասընտա էօթէտէն պէրու մէվճուտ օլան տախիլի վէ խարիճի միւնասէպաթ՝ պիր գաթ տահա գուվվէթլէնմիշ, վէ մէզքիւր մէմլէքէթլէրին պիր թագըմ իխթիլաֆլարա մահալ գալաճագլարը գիհապընտա պուլունանլարըն եանըլըշ պիր գանաա պուլունմուշ օլաճագլարընը մէյտանա չըգարաճագ տըր։

Եէնի վիւքէլա րէիսի սապըգ պաշ վէքիլին մէսլէքինէ թապի օլմագլա պէրապէր, Սթօքհօլմ վէ Քրիսթիանիա գապինէլէրի՝ իթթիլաֆըլարըմը գօլայլըգլա հալլ իտէճէք սուրէթտէ պիր մէսլէք իթթիխազ էյլէյէճէկի սիեասի մէհաֆիլտէ գավիյէն իւմիտ իտիլմէքտէ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խըտիվիյէթը ճէլիլէի Մըսրիյէ թէշրիֆաթ մէէմուրլարընտան սէատ. Ալի Շահին պէյ էֆէնտիյէ թէրֆիան րէթպէի ուլեա սընֆը սանիսի թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

ՆԸՇԱՆ

Թիճարէթ միւշիրը ուսմումի մուավինի սէատ. Բօղոս էֆէնտի հազրէթլէրինէ թէպալիէն պիրինճի րիւթպէտէն Մէճիտի։

Խըտիվիյէթը ճէլիլէ Մըսրիյէ թէշրիֆաթ մէէմուրլարընտան սէատ. Շահին պէյ էֆէնտիյէ իքինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԹԷՊԼԻՂԱԹԸ ՌԷՍՄԻՅԷ

Ճիւմլէի միւպէրրաթը միւֆէխիմիւլ պէրէքեաթը հազրէթը Խըլաֆէթբէնահիտէն օլան Թեաղըտխանէ մէնապի սուլարընըն Պոլմուճէ չիֆթլիկիյլէ Նըշան թաշը արասընտաքի սու տէբօսունտան, միւթէալլիգ վէ շէրէֆսուտուր պույրուլան իրատէի աժ ֆէթատէի Ճէնապը Ջիլլուլլահի մանթուգը միւնիֆի վէճհիլէ, պէր մուճիպը խարիթա մէվագըը միւթէլլիֆէտէ ինշա օլունաճագ չէշմէլէրէ թէվզի վէ իսալէսի զըմընտա, միւնագասասը իճրա օլունաճագ պօրու վէ թէֆերրուաթը իլէ իմալաթը սաիրէ պէրվէճհաթի տիր։

Էվվէլա միւթէհիթ գութրտա վէ 17955 մէթրօ թուլընտա վէ 5203 քիլօ սըգլէթինտէ տէօքէկ վէ գուլագ վէ պիլէզիկ վէ 12 ատէտ գաբագլը մուսլուգ վէ թէֆերրիւաթը սաիրէ

Սանիեէն տէօքմէ Թիմուրտան մամուլ պէր մուճիպը րէսմ 14 ատէտ քէպիր վէ 9 ատէտ սաղիր չէշմէլէր իլէ թէմէլլէրի վէ ամէլիյաթը վազըեէսի։

Սալիսէն Մէրմէր մէրմէրինտէն բէրտախթը, պէր մուճիպը րէսմ ալթը ատէտ մէրմէր չէշմէլէր իլէ թէմէլլէրի վէ ամէլիյաթը վազըեէսի։

Րապիան խանէլէ հաֆրիյէսի վէ պօրուլար իլէ տէօքէկ վէ գուլագ վէ պիլէզիկ վէ գաձա վէ թէֆերրիւաթը սաիրէնին վազըեէսի վէ պաճալար էթրաֆընըն քէարկիրլէր իլէ մուհաֆազասը։

Պէր վէճհի պալա տէօքմէ գալէմտէ մուհարրէր պօրուլաթ վէ իմալաթըն մահը հալը բուլմուն 13ինճի ճիւմաա էրթէսի կիւնիւնտէն պէտ իլէ նիհաեէթ պիր հաֆթա տէվամ իթմէք իւզրէ, այրը այրը միւնագասալարը իճրա իտիլէճէկինտէն, չէրաիթը իհալէի անլամագ վէ միւնագասաեա տախիլ օլմագ իսթէեէնլէրին եէվմը մէզքիւրտէն իթիպարէն, Աստիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինտէ միւթէշէքքիլ գօմիսիօնը մախսուսընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՌՈՒՍՉՈՒԿ ԻԹԻԽԱԶԸ. — Վիլաեաթը Շահանէյէ իհալէ իտիլմէքտէ օլան աշարըն իլթիզամ պէտէլի՝ էշրաֆ Թարաֆընտան կէօսթէրիլէն նիւֆուզ Թէէսիրիյլէ, հատտը լաեըգընը պուլմամագտա օլտուղունտան, խազինէի ճէլիլէնին հուգուգընը իխլալ իտէն պու մուամէլէյէ պիր չարէ օլմագ իւզրէ, վագթըյլա աշար իլթիզամ իտէն վէ մուախխէրէն պու մուամէլէտէն էլ չէքէն միւլթէզիմլէրին մուվագգաթէն մէէմուր թաեին իտիլմէսի, վէ պունլարըն քէօյլէրտէքի մահսուլաթը այրը այրը մուայէնէ էյլէյէրէք, գըյմէթը մուխամմէնէլէրի հազինէ մէճլիսը իտարէյէ պիլտիրմէ վէրմէլէրի կիպի չէյլէրտէն իպարէթ պիր թէտպիր իթթիխազ իտիլմիշ տիր։ Պու էսկի միւլթէզիմլէրին էսասը վազիֆէսի՝ միւլթէզիմլէր արասընտա խուսուսի մուգավէլէ ագտընա մանի օլմագ պազը թէտպիր իթթիխազըյլա պէրապէր, հէր քէօյիւն մահսուլաթընտան հաքք օլտուղու տէրէճէի թաեին իթմէք տիր։ Մէճլիսը իտարէ՝ պէտէլը իլթիզամըն էվվէլճէ Թաեին օլունան տէրէճէսինի պուլմամագտա օլտուղունը

կէօրիւնմէ,օ քէօյլի ինալէսինտէն սար-ֆը նազար իտէճէյ վէ օրանըն աչարը լէտէլիճայ էմանէն իտարէ օլունաճագ տըր։

ԲՐԷՆՍ վէ բրէնսէս տը Վինտիչկրաչ հազրաթը՝ իմաննտարլարը Ամէտ Ալի բաշա հազրէթլէրի վէ մաիյէթը Սէնիյյէ չավուշլարընտան Քերիմ վէ Զըհնա էֆէնտիլէր իլէ պէրապէր, Ավուսթրիա սէֆարէթխանէսինին «Թավրոս» մաիյէթ վափուրըյլա Պողազ իչինէ տողրու պիր սէյր թէնէզզիւհի իճրա իթմիշլէր վէ ճօնիւլտէ Թարապիաեա չըգարագ պիր թաամը օրատա իթմիշլէր վէ պու թէնէզզիւհտէ Ավուսթրիա մաճարիսթան սէֆիրի Պարօն տը Քալիս հազրէթլէրի վէ սէֆարէթ միւսթէշարը վէ աթթաշէ միւթթէֆիլէրի հազըր պուլունմուշլար տըր։

—Բրէնս վէ բրէնսէս տը Վինտիչկրաչ հազրաթըլըն՝ չէհրիմիզտէն Փօրթու Թարիգըյլա մարիէսթէյէ ազիմէթ իտէճէքլէրինի եազմըշ իտիք։ Ավուսթրիա կազէթալըրընըն իֆատէսինէ նազարէն, միւշարիլէյհիմա՝ մայիս սօնլարընտա Բրակեա կիտէճէքլէր վէ պատէշահ Կրաչ ամ եազլըգ քէօշկիւնէ ազիմէթլէ օրատա իսթիրահաթ իգամէթ իտէճէքլէրմիր։ պու եազլըգ քէօշք իլէ բէլ մէչհուր օլան պաղչէլէրինի թամիր էթէգին իչուն, Վիէննատան Բրակա ղաճէթ միւքէմմէլ Թապլօլար կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Բրէնս վէ բրէնսէս հազրաթը՝ մաիյէթ մէէմուրլարըտան պիրի իլէ, սէֆարէթխանէլէրէ պէր գարթ տը վիզիթ կէօնտէրմիշլէրտիր։

ՖԱԻՄՄԱՖԱՄԼԱՐ—Եէմէն վիլաեէթինտէքի գազալար կէօնտէրիլէճէք գաիմմագամլարը պատէմա մէքթէպտէն մէզուն վէ մէլքի լիսանընա աշինա մէէմուրլարտան ինթիխապ վէ իգամը մագամը սաիր հազրէթը Սատարէթպէնահիէ իլէ իտիլմիշ վէ իչարէ վազը՝ նէզտը ալիը ճէնապը Սատրըազամիտէ տախ րէնինը թէնսիպ պույրուլարագ, օսուրէթլէ իճրաի մուամէլէ իտիլմէսի Տախիլիյէ Նէզարէթ վէ մէէմուրինը միլքիյէ գոմիսիոնը րիեասէթը ճէլիլէլէրինէ թէպլիղ պույրուլմուշ տըր։

ՄԷՄԱԼԻՔԸ հազրէթ Բատիչահինին էքսէր մահէլլէրինտէ մաթլուպ վէճհէ նէվվիւնումա պուլան վէ զէրինտէն էհալի վէ խազինէ տէվլէթճէ քիւլլի իսթիֆատէ թէլէն իտիլէճէքի տէրքեար պուլունան բամուգ զըրաաթընըն թամիմի իչուն չիֆթչիլէրէ մէճճանէն վէրիլմէք իւզրէ, Մըսըրտըն ալէա ճինսինտէն միգտարը մըգտար բամուգ թոխումունումն ճէլբի՝ Զըրաաթ նէզարէթինէ թանըը գուարա ալընմըշ վէ իճապը տէրտէսթ պուլունմուշ տըր

ԹԱՀՐԱՆ ՍԷՖԱՐԷԹԽԱՆԷՍԻ. — Սալթանաթը Սէնիյյէնին Թահրան սէֆարէթխանէսինին 4000 իրա սարֆը իլէ ինշաաը թէգարրիւր էթմիշ տիր։

ԱՖՎԸ ԱԼԻ.—Պիր գըթլ մատտէսինտէն տօլայը 15 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ վէ մապուս պուլունան Արապ Մահմուտ ինը Սինան՝ մալուլիյէթինէ մէպնի, աֆվը ալիյէ նաիլ օլմուշ տըր։

ՌՕՏՕՍՏԱ ՖԱՀՎԷ ԷՖԼԷՄԷՍԻ. — Թէրագգըի զըրաաթ վէ իմրանը վիլաեէթ էմրը միւհիմմինի թէէմինի զըմնընտա Ռոտոս աաադընտա էքիլմէք իչուն, Եէմէն գահվէսի թօխմը ճէլպ օլունմուշ վէ իչպու թէչէպպիւսին հիւսնը նէթիճէ վէ ֆավաիտի մէքզնէթէ իգթիրանը հալինտէ, մէմլէքէթ իչուն էէնի վէ նաֆի պիր մէնպաը վարիտաթ թէէմին իտիլմիշ օլաճաղը մէմուլ տըր։

ՏԻՒՃՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ.—Տիւհունը ումումիյէի Օսմանիյէ իտարէսինին մարտ այը զարֆընտագի հասըլաթը՝ կէչէն սէնէնին պու այ հասըլաթընտան 3600 լիրա նօգսան զուհուր իթմիշ տիր։

ԿԻՒԼԽԱՆԷ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ. — Միւսաֆիրէթէն չէհրիմիզէ կէլմիշ օլան բրէնս վէ բրէնսէս տը Վինտիչկրաչ հազրաթը՝ Կիւլխանէ խասթախանէսինի զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

ԹԱՀԹԸ հաճզտա պուլունան արազինին իճրաի ինթիգալը վէ եա սահիպ վէ թալիպինէ թէֆլիֆ վէ թէֆվիզի մուամէլաթընտա ալէագատար օլունլարըն էվվէլ էմրտէ մահքէմէի սէրիէսինէ միւրաճաաթլա, հաճզըն ֆէքքինի իսթիտա էյլէմէլէրի լազըմ կէլէճէյի էնճիւմէնը ատլիյէճէ թահթը գարարա ալընմըշ վէ իճապ իտէնլէրէ տէ թէպլիղաթ իճրա իտիլմիշ տիր։

ՄԻՒՍԱՖԻՐԷԹԷՆ չէհրիմիզտէ պուլունան պազը Ալման ասըլզատէկեանը Հէրէքէ Ֆալրիգալ Հիւմահաունունը զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

ԱԼՄԱՆԻԱ սէֆարէթի մաիյէթինտէ պուլունան «Լօրլէյ» վափուրունըն Կալեար Սուլթանիյէտէն կէչմէսինէ միւսաատէի Սէնիյյէ էրզան պույրուլմուշ տըր։

ՆԻՑՑԷ Թարաֆլարընա գար եաղմըշ տըր։

ՇԷՔԷՐ ֆիաթը Եվրոպատա տիւշմիւշ տիր։

ՏԷՆԻԶ ՃԱՆԱՎԱՐԸ.—Գարատէնիզ պօղազընտա գավագ տալեանընա պիր պույուգ արշըն պօեունտա պիր տէնիզ ճանավարը տիւշմիւշ վէ բարա մուգապիլինտէ Թէշհիր իտիլմէք իւզրէ, Պէյ Օղլունա նագլ օլունմուշ տըր։

ԱԼԹՈՒՆ ՄԻՒԱՐԼԱՐԸ.— Ալթուն մէսքիւքեաթը Թարթմագ իչուն պիր գաչ տիւրլիւ միեարըն մէվճուտ օլմասը իխթիլաֆը մուամէլաթը մուճիպ օլտուղունտան, Օսմանլը, Ինկիլիզ, Ֆըրանսըզ ալթունլարընըն պիւթիւն վէ եարըմլարըյլա գըրմըճը Թարթմագ իչուն գուլլանըլաճագ ալէթին, պու ալթունլարըն Թօլէրանս ֆարգլարը նազարը տիգգաթա ալընարագ մըգտէլէրինէ կէօրէ վէ անլէրին Գուբրընտա մէսքիւքեաթ իտարէսինճէ(սահ) տամղասընը հավի միւնասիպ պիր մատէնտէն ՝ տիւրլի տիրհէմ իմալ օլունարագ էվգաֆ իտարէսինէ թէսլիմ իտիլիր իսէ, մէզքիւր ալէթին պու տիրհէմլէր իլէ եօգլամա վէ սաար իտիլմէսի էյլէթոտէ տահա մուվաֆըգ օլաճաղը Շուրայի Տէվլէթ Թանզիմաթ տաիրէսինճէ մութալէա վէ քէյֆիյէթ տախիլիյէ վէ մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէլէրինէ իշար իտիլմիշ տիր։

ԹՐԱՄՎԱՅ գումբանեասընտա պիլէթճի Շումնուլը Իսմաիլ Թրամվայ գոնթրոլ մէէմուրլարընտան Եանեալը Բէթրոսը արգասընըն սաղ ճիհէթինտէն եարալամըշ վէ տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

ՌՈՒՄ բաթրիգը՝ էվվէլքի ազլամ Ֆոսօվա, Սէլանիկ վէ Մանասթըր Ռում մէթրօբոլիտլէրինէ պիրէր թէլէկրաֆնամէ չէքէրէք, Ս. Զատիկ միւնասիպէթի իլէ քէնտի ճէմաաթլարընըն ինթիզամը հալընա սօն տէրէճէ տիգգաթ իթմէլէրինի թավսիյէ իթմիշ տիր։

ԼՈՒԹՖԸ ԲԱՏԻՇԱՀԻ.—Ս. Զատիկ միւնասիպէթի իլէ Զաթը հազրէթը Բատիշահի՝ Ռում բաթրիգխանէսինէ 50 պին զը. իհսա պույուրմուշլար տըր։

ՄԻՒՐԹԷՔԻՐՊ ՄԷԷՄՈՒՐԼԱՐ. — Համիտիյէ գազասը նաիպի վէ պիտաեէթ մահքէմէսի րէիսի Նիեազի էֆ.՝ Ատանա իսթինաֆ մահքէմէսի միւստաիր ումումիսինին Թալէպի իւզէրինէ, սուի ահվալընտան տօլայը մուհաքէմէ ալթընա ալընմըշ տըր։

ԻՆԶԸՊԱԹ ԹԷՏՊԻՐԼԷՐԻ.—Պա իրատէի Սէնիյյէ պիլ ճիւմլէ վիլաեաթ տախիլինտէ եէնի բօլիս մէէմուրլարը ինթիխապ օլունաճագ տըր։

ՖԱՎԱԴ Տալեանլարընտան պիրի՝ էվվէլքի կիւն 2 պույուգ արշըն ուզունլուղունտա պիր պալըգ էլտէ իթմիշ տիր։

ԹԷՔՖՈՒՐՏԱՂԸ Ռում բաթասլարը Ռում բաթրիգխանէսինին էմրինէ գարշը օլարագ, Ս. պատարագ զէմանընտա մէթրօբօլիթլէրին իսմինի զիքր իթմէմէքտէ իմիշլէր։

ԱԼՄԱՆ ՍԷՅՅԱՀԼԱՐԸ.— Անատոլու շըմէնտըֆէրլէրի միւտիրի տօքթ. Զանտէրին տավէթի իւզէրինէ, չէհրիմիզէ վասըլ օլմուշ օլան Թրախէնպէրկ Տիւքի իլէ Տիւչէսի՝ վէ Ալմանիա սէֆիրի վէ զէվճէսի՝ խուսուսի պիր թրէնլէ Հէրէքէյէ գատար պիր սէեահէթ իճրա իթմիշլէր տիր։ Օրա սէթասիօնընտա չէրէֆլէրինէ միւքէմմէլ պիր զըեաֆէթ վէրիլմիշ տիր։

ՃԻՎԱ ՄԱՏԷՆԻ.— Այտընըն Էօտէմիշ գազասընտա Պալեանպօլը քէօյիւնտէ՝ Պօեաճեան Գրիգոր էֆէնտի թարաֆընտան պիր ճիվա մատէնի քէշֆ օլունմուշ վէ վիլաեէթճէ իտիլէն թահգիգաթ նէթիճէսինտէ պունուն իշլէտիլմէսի գապիլ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր։

ԻՖԼԱՍ.— «Իգտամ» կազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, միւֆլիս Գրիգորեան Գրիգոր էֆ. հագգընտա Թանզիմ օլունան գօնգօրտաթօ մուճիպինճէ, մէրգումըն պօրճլարը տէօրտէր այ մէօհլէթլէ իքի սէֆէրտէ վէ եիւզտէ 20 նիսպէթինտէ Թէէտիյէ օլունաճագ տըր. Իքինճի Թիճարէթ Մահքէմէսի՝ մէզքիւր գօնգօրտաթօեը գապուլ իթմիշ տիր։

ՊԱՆԳԱ ԻՄԹԻԵԱԶԸ. — Մուսա Ֆրէճ էֆէնտի թարաֆընտան՝ չէհրիմիզտէ էմլաքա մուգապիլ իգրազ մուամէլաթը իթմէք իւզրէ, պիր պանգա Թէէսիսի իմթիեազը Թալէպինէ տաիր Թագրիր իտիլէն իսթիտա՝ Շուրայի Տէվլէթճէ րէտտ օլունմուշ տըր։

ՄԻՒԼԱԳԱԹ.— Եունան հիւքիւմէթինին Տէրսէատէթ սէֆիրի բրէնս Մավրօգօրտաթօ ճէնապլարը՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք, Զաթը հազրէթը Սէատէթպէնահի վէ Խարիճիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

ԻՍՏԱՏԻ ՄԷՔԹԷՊԼԷՐԻ. — Գօնիա վիլաեէթինին Համիտ Ապատ վէ Նիյտէ սանճագլարը մէրքէզլէրինտէ պիրէր իտատի մէքթէպի Թէէսիսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյյէ չէրէֆսուտուր պույրուլմուշ տըր։

ՊՕՒ կիւնլէրտէ Գատըքէօյիւնտէ պիր չօգ խըրսըզլըգլար իգա իտիլմէքտէ տիր։ Պիր հաֆթա զարֆընտա 3-4 խանէյէ խըրսըզ կիրմիշ վէ պիր չօգ զըյմէթլի էշեա չալմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Վեհ. Սուլթանը, ինչպէս ուրիշ տարիներ, այս տարի ալ բարեհաճեցաւ Զատկական տօնի առթիւ 50,000 ղրշ. շնորհել Պատրիարքարանի մնտուկին։ Դատական Նախարարութիւնը մասնաւոր գրով մը հաղորդեց, առջի օր, Կայս. այս շնորհը Ս. Պատրիարքին՝ որ շնորհակալութեան գիր մը պիտի մատուցանէ Կայս. Պալատ։

—Պատ. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ եպիսկոպոս, երէկ, ընկերակցութեամբ Տիգրան էֆ. Տ. Ներսէսեանի, Կայս. Պալատ գնաց, եւ Ա. Քարտուղար Վսեմ. Թահսին պէյի միջոցաւ շնորհակալութիւն յայտնեց յօտս Կայս. Գահոյից, թէ՛ իր սեպհական պատուանշանին և թէ Առաջնորդներուն, Քաղաքական Ժողովի անդամներուն և Պատրիարքարանի պաշտօնէաներուն շնորհուած սաարճաններուն և պատուանշաններուն համար։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՑԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԳ. ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Ս. Զատկի տօնին շնորհաւորութեան պաշտօնական այցելութիւններն պիտի ընդունի նոյն տօնի երկրորդ օրն, Երկուշաբթի, Ապրիլ 15, ժամ 6½ին, Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ։

Պատրիարքարանէ կրկին հեռագրով հրաման զրկուեցաւ Աղթամարայ կաթող. փոխանորդ Արսէն վրդ.ի թէ Մէլիքեան եղբայրներն և անոնց գործակատանը իրաւունք չունի զրկելու եկեղեցւոյ հաղորդակցութենէ, այլ միայն յանցաւոր կինը։

—Դպրեվանքի միաբան Սահակ վրդ. Օտապաշեան որ վերջերս Սըվազ ուղեւորած էր, կը տեղեկանանք թէ ապրիլ 9ին ողջամբ հասեր է Սըվազ.

—Պոլսեցուրէն կը գրեն թէ Կարապետ Մ. Ցարութիւննեան անուն ազգային մը 1880 թուականին ամուսնացած ըլլալով Սրբուհի անուն աղջըկան մը հետ, բաժնուած էր անկէ՝ ամուսնութեան առաջին գիշերէն իսկ բժիշկներէ անբուժելի նկատուած հիւանդութեան մը պատճառաւ, և անկէ ետք օրինական դիմումներով փափաք յայտնած էր վերստին ամուսնանալու, սակայն արտօնուած չըլլալուն սոսկուեր էր ուրիշ աղջիկ մը ընտրելով՝ յոյն քահանայի մը միջոցաւ այդ ամուսնութիւնը յաջողցնելու, որով 22 տարիէ ի վեր կը կենակցէր այդ կնոջ հետ և հինգ զաւակներ ունեցած էր, առանց սակայն յոյն եկեղեցին յաճախելու կամ նոյն կղերին կողմանէ հաղորդութիւն առնելու։

Կը լսենք թէ այս անգամ այդ ազգայինը փափաք յայտնած է իր հինգ զաւակներովը, հայոց եկեղեցին դառնալու, որուն գործադրութեան մասին պէտք եղած հրահանգը տրուած է Պատրիարքարանէն։

—Երէկ հանդիսաւոր կերպով տօնուեցաւ Աւագ Հինգշաբթին Մայր-Եկեղեցւոյ մէջ։ Արեւագալի ժամերգութենէն ետք Ճաշու արարողութեանց նախագահեց Ս. Պատրիարքը։ Պատարագիչն էր Տ. Գէորգ քհնյ.։ Ս. Պատրիարքը Պատարագի «Հայր մեր»էն առաջ բեմը ելնելով Ս. Բարսեղ հայրապետի Աւետարանի և Հաղորդութեան Ս. Խորհրդոյն բացատրութիւնը պարզեց, յորդորելով ժողովուրդը խընամով և ուշադրութեամբ ունկնդրելու նոյն երանելի հայրապետին աւուր պատշաճի կարդացուելիք խրատականին, որ պարզ ու դիւրհասկանալի լեզուով գրուած էր։

Երեկոյին նոյնպէս մեծ հանդիսաւորութեամբ և կատարեալ կարգապահութեամբ կատարուեցաւ Ոտնլուայի արարողութիւնը նոյն եկեղեցւոյ մէջ, սակայն այս անգամ երկու սեռէ ժողովրդեան դասերը խուժելու անպատեհութեան առաջքը առնելու համար, Ս. Պատրիարքը կանխատեսած էր Պատրիարքարանի բարապանները կեցընել դասի դռներուն առջեւ։

—Երէկ Պատրիարքարանը գոց մնաց Աւագ Հինգշաբթիի տօնին պատճառաւ։

—Կեսարիոյ Ս. Կարապետ վանքին մէջ երկու տարիէ ի վեր նոր վարժարանի մը շինութեան սկսուած էր, սակայն վերահաս ձմրան պատճառաւ կիսաւարտ վիճակի մէջ կը մնար. այժմ տեղեկութիւն կը տրուի թէ նոյն վարժարանի շինութիւնը վերսկսուած ըլլալով՝ մինչեւ յառաջիկայ Նոյեմբեր պիտի ամբողջանայ և աշակերտները պիտի փոխադրուի նոյն վարժարանը։

—Մանչեսթըրի ազգայինները տօկալին չկրցան իրենց հոգեւոր հովիւ ընտրել Տ. Թէոդորոս քհնյ. Զաւզայեցիին հրաժարեցուցումէն ի վեր։ Անգամ մը լսեցինք թէ Բարիզի հոգ. հովիւ Տ. Վռամշապուհ քհնյ. Քիպարեանը մտադիր են հրաւիրել. այս անգամ ալ կը լսենք թէ փափաք յայտներ են իրենց հոգեւոր հովիւ ունենալու Նիկոմիդիոյ Տ. Ոսկի քահանան, որուն համար տիպար եկեղեցականի մը յատկութիւնները կը կրէ կ՚ըսեն։

—Ինչպէս կը տեսնուի արդէն, մեր հրէկուան թիւը՝ իր բացառիկ պարունակութեանը պատճառաւ ազգային, ինչպէս նաև միւս լուրերը չկրնալ տալուն՝ երէկուան մէկ քանի լուրերը այսօր պէտքը կը զգայ տալու։

ՀԱՅ-ՀՌՈՄԷԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

Վեհ. Սուլթանը, Զատկի տօնին առթիւ, 25,000 ղրուշ շնորհած է Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքարանին։ Դատական Նախարարութիւնը երեկ յատուկ թեզքերէով մը Տ. Էմմանուէլեան Ս. Պատրիարքին հաղորդեց Կայս. այդ շնորհը։

ՀԱՅ-ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՆԵՐԷՆ

Այնթապէն կը գրեն մեզի.— Այնթապի Ամերիկեան Գոլէժին բնական գիտութեանց մասնագէտ բրոֆ. Սարգիս էֆ. Լեւոնեան պատուեց միշտ մէկ քանի օր գալով քաղաքս և իր իմաստալից և հանրօգուտ քարոզներով զմեզ երախտապարտ կացուցանելէ վերջ, նորէն պիտի ուղեւորի դէպի իր պաշտօնատեղին»։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ Օր. Նուարդ Ալլալէմճեան իւր հիւանդութենէ ապաքինման առթիւ (10) տասն Օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս։

Հանգուցեալ Կարապետ էֆ. Գանակերեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 54 ղշ. նուիրած է Հիւանդանոցիս Աղասի էֆ. Աղասեան։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ՎԻԷՆՆԱ 23 ապրիլ. — Հարպիյէ նազըրը իսթիֆա իթմիշ տիր։

ՄԱՏՐԻՏ.—Սբանիա մէպուսան մէճլիսինտէ մուխալէֆէթէ տէվամ օլունտուղունա պինաէն, Սբանիա պանգասը բըլահաթ լաեիհասը՝ մալիյէ նազըրը թարաֆընտան թաթիլ օլունաճագ տըր։

ԲԱՐԻՍ.— Եունանիսթան տիւեունը ումումիյէսի պէյնէլմիլէլ գօնթրօլ գօմիսիօնունըն հասըլաթը՝ կէչէն չուպաթ այը զարֆընտա 3,024,192 տրախմիյէ պալիղ օլտուղը Աթինատան իչար օլունուեօր։

ՍՕՖԻԱ.— Թէէմինէն րիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, Տանէֆ էֆ. Բարիս պանգալարընըն Բէթէրսպուրկտա պուլունան վէքիլլէրիյլէ եիւզ միլիօն ֆրանգ իսթիգրազ չէրայիթի հագգընտա իթիլաֆ հասըլ իթմէեէ մուվաֆֆագ օլտուղունը ահըպպասընտան պազըլարընա պէեան էյլէմիշ տիր։ Հէնուզ իսթիգրազ չարթլարը գաթիյէն Թաեին օլունմատըղընտան, պու պապտէքի լաեիհա՝ Բասգալիատան սօնրա Թօպլանաճագ օլան Սօպրանիէ մէճլիսինէ վէրիլէմէեէճէք տիր։

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԼՕՆՏՐԱ 24.— Աֆրիգայի ճէնուպի մատէն չիրքէթլէրիօտալարը՝ տօք. Ճէյմսօնա միւթէվէֆֆա Սէսիլ Ռոտսըն եէրինէ Շարթրէտ գումբանիասը րիեասէթինի թէֆլիֆ իթմիշլէր տիր։

ԲԱՐԻՍ.— Ինկիլթէրա, Ֆրանսա վէ Ալմանիա հիւքիւմէթլէրի՝ Գօնկօտա հատիս օլան ահվալէ միւտախէլէ իթմէք իւզրէ միւզաքէրաթ իճրա իտիեօրլար։

— Գանալ գազըլմասը իչուն, Միւթթէհիտէի Ամէրիգաեա պիր գըսմ արազի թէրքի խուսուսընտա, Գոլոմպիա իլէ Ճէմահիրը Միւթթէֆիգա արասընտա պիր մուգավէլէ ագտ իտիլտիյի Վաշինկթօնտան թէլէկրաֆլա պիլտիրիլիեօր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ումումիէ ազ. գար.	27—35
» » էն եիւքսէք	27—38½
» » էն աշաղը	27—35
Ռումէլի շըմէն. ազ. գիւտ.	111—
» » էն եիւքսէք	112—
» » էն աշաղը	111—50

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Ռէժի ագսիօնը Օս. լիր.	319
Սիրքէթէ Ա.	0—15
» Բ.	—67
Թրամվայ	5—82½
Ժուխաննէ	1—55
Օսլիկասիօն Թրամվայ	484—
Ասիւրանս	3—55
Փօրթօրաիօն	0—08.6
Ֆօնմէլթրիալ	0—09
Լօրիօն	74—
Պանգ Նասիօնալ տը Կրէգ	408—50
Թրանսվաալ	159—50
Ռըլթէմ Թահվիլաթը	485—
Գրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն	267—50
Անատոլը շըմ. ագսիօնը	10—70

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	ղշ. բր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—06
Մէթալիք	103—
Ինկիլիզ լիրասը	110—05
Ֆրանսըզ ալթունը	87—24
Բօլ	90—
Գրէմից ալթունը	51—06
Գարպօն գայմէսի	8—58

ԵՎՐՈԲԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 23 ապրիլ

Ինկ. էսհամը Ինկ. լիրասը	94—50
Օսմ. էսհամը գաբանդը	25—37
» » Բ	27—37
« » Գ	51—
Օսմանլը Պանգասը	12—37
Մըսըր Տայ. մուէթթահըտէ	108—25
Պուլկար իսթիգրազը	84—25
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25—350
Թրանսվաալ	6—62
Շարթրէթ	3—81

Բարիզ 23 ապրիլ

Ֆրնս էսհ. 3%ֆր.	100—92
Եէնի Օսմ. էսհամը գաբանդը	25—90
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	113—
Օսմանլը Ռէժիսի էսհամը	319—
» Պանգասը	560—
Գրէտի Լիօնէ	1032—
Իթալիա էսհամը	100-90
Բուբօրիթէ Թիւրք	—
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթօման	517—
Սբանիօլ	79—30
Թրանսվալ	158—50
Գամպիօ 3 այ վատէ	225—50
Էժիբսիէն ունիֆիէ	110—
Շարթրէթ	97—

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—07½
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—85
Ֆիօրէն Մանսա	21—83
Վիէննա չէքի (գուբօն)	——

Պէրլին 23 ապրիլ

Ռումէլի շըմէնտըֆ. (մարգ)	113—20
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—335

Վիէննա 23 ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	240—40
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի ֆր.	107—70
Օսմանլը Ռէժի ագսիօնը	291—

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»ՆԻՆ ԹԷՖՐԻՔԱՍԸ (23)

ՄԻՒՍԹԱՆՐԸԳԸՆ ԷՍԻՐԱՅԸ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ԲԻԷՐ ՏԷԼԳՈՒՐ

Բ.

ԳՈՒՄԱՐԽԱՆԷ ԵԱԽՈՒՏ ԱԳՍԻՄ

Պու աւէմ՝ իտսիգ պիր չէյ օլուպ, Բարիս զօգագլարընտա օժանա չըգմըչ վէ քէնտիսինէ էմիրյէթ իտիլմէսի իչուն, էօթէյէ պէրիեէ գիթմըչ վէ չաթողը ատէմլէր պէօյլէ գաթլար օլտուգլարընտան, պու ատէտէ մէզքիւր իսմի գազանմըշտը։ Պումար օյնարտը լաքին օյնատըղը գումար՝ նամուսքեարանէ օլմակուպ, գազանաճաղընը պիլէ պիլէ, վէ ֆէվգէլատէ պիր էլ չաբուգլուղը իլէ օյնարտը։ Շէօհրէթի սաեէսինտէ, հէր հանկի մէճլիսէ կիթսէ, բէք կիւզէլ գապուլ օլունուրտը։

Պու աւէմ Բարիստէ կէօրիւնմէզտէն վէ չիմտիքի նամընը գազանմազտան էվվէլ նէ՛րէտէ վէ նէ՛ հալտէ վէ քիմլէրլէ իւլֆէթ իթմէքտէ իտի. օրասընը եալընըզ քէնտիսի պիլիր իտի։

Պու զաթըն գօնուշմագտա օլտուղը զատէկեան՝ քէնտիսինին չիմտիքի հալինէ իթիպար իտուպ, կէչէն զէմանա ճէհէմմիյէթ վէրմէզլէր վէ խարիճտէն պիր էյի զաթ օլտուղունը զանն իտէրլէր վէ իչին իչ հիւզիւնի պիլմէէրէք, Մարքի տըՊօնվիլին սէրպէսթ սէրպէսթ, մէթրէսլէրինտէն սէրվէթինտէն իթթիհի պահսլարը ալըգ ալըգ տինլէրլէր իտի։ Մէրգում՝ ճէպլէրի բարա իլէ տօլու օլուպ, քիմսէտէն իսթիգրազ իթմէեէնի քէնտի ազըր իլէ թաստիգ իթտիրմէք վէ քէնտի էմլէրինէ չաբուճագ նաիլ օլմագ իչուն, կիւզէլ Մարիօնըն օղլունը գումարխանէյէ՝ պիր ազ եէմլէմէ իլէ ըշընտըրտը։ Պիր ազ վագըթ տըր Մագսիմ գումար իչինտէ պէտապախթ իտի։ Կէճէ ատէմին բարասընըն պէօյլէ գըմը զարպ օլուպ, Մարքինին ճէպլէրինէ տօլարտը։ Մումաիլէյհ՝ քէնտինէ պիր եէնի սէրվէթ օլան պու կէճէ ատէմին էմնիյէթինի գազանմըշղընտան, եագընտա պիր պէօյլէ մէնֆաաթ կէօրէճէկինի քէշֆ իթմէքտէ իտի։

Պիր զէնկին վէ միրասեէտի զէվճ պուլմագ իչուն, եաբըլաճագ իշ վար իտի։

Ուսթա օլան Շարլ՝ պու քէշֆինտէ տահմա քէնտի խաթիրֆատէսինի տիւչիւնիւր. վէ պունունլա պէրապէր, էֆքեարը ֆասըտէսինի տէրհալ գուվվէտէն ֆիիլէ չըգարմագ իսթէմէզ վէ մէրգումա գարշու սախթէ վէ եիւզտէն արգատաշլըգ վէ տօսթլուգ կէօսթէրուպ, սըրլարընտան իսթիֆատէ իթմէք իսթէրտի. Տէաիկիմիզ կիպի, քէնտի էֆքեարը՝ տօսթունըն իգտամըյլա գուվվէթլէնմէք վէ Լօնըրէնին էլինէ կիրմէք վէ Մագսիմիտէ Թագտիմ իտէրէք, նէթիճէսինտէն քէնտիսի իսթիֆատէ իթմէք իտի։

Մարքի պու կէնճ վէ թէճրիւպէսիզ ատէմին րէզալէթինտէն ասլա գօրգմազ լազըմ կէլմէյէճէյինէ գաթիյէն հիւքմ իտէրտի։ Էվվէլա պու աչըգըն թագտիմինի վէ սօնրա գաբու տըշարը իտիլմէսինի տիւչիւնիւր վէ պու մուամէլէյի պիր կիւզէլ օեուն ատտ իտէր իտի։

Բայլէն զօգաղընտա օթուրմագտա օլան իսթիխար հաքիմին կիւզէլ կէօրիւլմէքտէ օլտուղը ատէմլէրի պուլուպ, հաքիմէ թագտիմ օլունմագ իչուն անլէրտէն վար ալըը։

Մագսիմին արզուլարընա մուվաֆըգ օլան քէյֆիյէթ՝ մարքինին հիլէսիյլէ հասըլ օլմագտա իտի։

Դըզընա Թագտիմ օլան Լօնըրէ՝ չօգտան պէրի գաբալը տուրան սալօնլարընը աչուպ, չէնլէնտիրմէյի գուրմուշտը. եալընըզ կէնիշ օթէլտէ սօղուգլուգտան պաշգա պիր չէյ հիսս իտէմէեէն դըզընա էյլէնճէ պուլմագ լազըմտը. պունունէ իճրասըտա գօլայտը։ Ճէմիյէթ եարմագ, սալօնլարա պիր չօգ ատէմլէր տավէթ իթմէք Մ. Լօնըրէ կիպի իթիպար վէ սէրվէթ սահիպի պիր ատէմ իչուն իչտէն պիլէ սահըլմագտը։

Շարլ՝ մաթլուպընըն իսթիհսալինէ չալըշմագտա պուլուեօրտու, քէնտիսինի հէրիֆէ Թանըթմըշտը։

Մ. Լօնըրէնին քէչիտէ իթմէքտէ օլտուղը իլէ զըեաֆէթտէ, Շարլ տախի պուլունուեօր իտի։

(Տէվ-ի)

ԷՄՆԻՅԷԷԹ ՍԱՆՏՈՒԳԸ ԷՄԼԱՔ ՖԻՐՈՒԽԹԸ ԻԼԱՆԸ

Պէտէլը միւզաեէտէ 52500, նիւմէրօսը 11191, սէնէսի 309, ճամիսի Մուսթաֆա պէյ վէ Խատիճէ խանըմ.

Գատը քէօյիւնտէ Քեօֆթէնճի Օղլու չէշմէսինտէ 15 նիւմէրօլու 236 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի ախշապ իքի գաթտան իպարէթ սէքիզ օտա պիր մաթպախ վէ 2976 արշուն պաղչէ վէ արապալըգ վէ ուշագ օտասը վէ ախօր վէ գուեու վէ միւշթէմիլաթը սաիրէնի հավի, էպնիյէսի միլք, զէմինի մուգաթաալու պիր պապ խանէնին թէմամը։

Պէտէլը միզաեէտէսի 60,000, մահալլը մէզքիւրտէ 214 արշուն արսա իւզէրինէ մէպնի, ախշապ, իքի գաթտան իպարէթ սէքիզ օտա պիր մաթպախ վէ 2945 արշուն պաղչէ, արապալըգ վէ ախօր վէ ուշագ օտասը վէ միւշթէմիլաթը սաիրէնի հավի, էպնիյէսի միլք, զէմինի մուգաթաալու պիր պապ խանէնին թէմամը։

Պէտէլ միւզաեէտէսի 41,200 մահալլը մէզքիւրտէ 172 արշուն արսատա մէպնի, ախշապ, իքի գաթտան իպարէթ սէքիզ օտա, պիր մաթպախ վէ 1511 արշուն պաղչէ վէ ախօր վէ արապալըգ վէ ուշագ օտասը վէ միւշթէմիլաթը սաիրէնի հավի, էպնիյէսի միլք, զէմինի մուգաթաալու պիր պապ խանէնին թէմամը։

Պէտէլը միւզաեէտէ 2500 Պէյգօզտա Գավագ Տէրէ մահալլէ վէ ճատտէսինտէ 109 նիւմէրօլու, Թուլէն 41 մէթրօ 40 սանդիմէթրօ վէ արզէն 6 մէթրօ 22 սանթիմէթրօ քի, Թէրպիան 257,5 մէթրօտան իպարէթ սըրֆ միլք պիր գըթա արսանըն թէմամը։

Պալեատա ճինս վէ նէվիյէ մէվգը վէ միւշթէմիլաթը մուհարրէր էմլաքը մէրհունէ՝ 91 կիւն միւտտէթլէ իհրա գըլընան միւզաեէտէի ալէնիյէ նէթիճէսինտէ լիրաի օսմանի եիւզ ղրուշ հիսապըյլա հիզալարընտա մուհարրէր ֆիաթլար իլէ Թալիպլէրի ճոհտէսինտէ Թէգարրիւր իտէրէք, գաբարը գաթիլէրի քէշիտէ գըլընմըլ օլտուղունտան, մուամէլէի ֆէրաղըյէլէրի իճրա գըլընաճաղը ճիհէթլէ, տահա զիեատէ ֆիաթլա Թալիպ օլանլարըն վէ Թէճավիւզ մուամէլէ իթմէք իսթէեէն մէտաեւնլարըն Թարիխը իլանտան իթիպարէն սէքիզ կիւն զարֆընտա Էմնիյէթ սանտուգընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

11 Նիսան սէնէ 318

ԻԼԱՆ

Գտրօլինա գատընըն, Նունան տէվլէթի Թէպաասընտան Բանտէլի զիմմէթինտէ մահքիւմինպիհ ալաճաղընըն Թէսվիյէսի իչուն, մէտեունը մէրգումըն միւթէվէֆֆիյէ վալիտէսինտէն միւնթէգալէն մութասարրըֆ օլտուղը Պէօյիւք աստառ Ֆրութէրգը զօգաղընտա 20 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ, ճէվանիպը արպաասը Թաշ տիվար իլէ մուհաթ, տէրունինտէ պիր օտալը քէօշք վէ պիր մաթպախ վէ պիր մաղազա վէ քեպիր գուեու վէ 189 ալտըն էյճարը միւսմիրէ վէ ղայրը միւսմիրէնի հավի ալէթթախմին 3000 ղըրուշ աթիգ մըգտարը պիր գըթա պաղչէ՝ Թարիխը իլանտան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա մէվգըը միւզաեէտէյէ գօնուլաճաղընտան, իշթիրասընա Թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիեատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին մահքեմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի՝ տաիրէի մէզքիւրէտէն իլան օլունուր։

Ֆի 10 Նիսան 318

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ՛ ԱՆՑՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը ողջեալ քանակութեամբ ՖՈՍՖՈՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորապար աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆոսֆորը որ թանկագին է մարդկային կազմուածքին համար, շատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և այն անձը որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆոսֆորը, տեւական տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կտրտին, ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ, սիրտը կը տրոփէ և դեռ այս կարգի շատ մը անհանգստութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած Ֆոսֆորը կրկին արեան մէջ մտցնելու և զայն զօրացնելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմիագէտ Պիլեօն՝ O ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը, ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաչարը ժուժկէն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ զեղծումներու պատճառով անկարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անհրաժեշտ է որ O ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ O vo-lécithine Billon առնեն։ O վօ լէսիթին Պիլեօնը որ ամէնէն ազդու դեղն է շաքարախտին, ընդունուած էր Ֆրանսայի բժշկական Ակադեմիէն և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ԶԱՏԻԿ
ԶԱՏԻԿ
ԶԱՏԻԿ

ՇԻՎԱՆ ՏԱՎՈՒՏԵԱՆ մեծ շաքարավաճառանոցը որ 1881էն ի վեր ծանօթ է հասարակութեան իբր առաջնակարգ ՄԱՔՈՒՐ և ՔԱՂՑՐԱՀԱՄ ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐ պատրաստող, այս անգամ կուգայ ծանուցանել իր պատուական յաճախորդներուն թէ, հոն, սովորաբար գտնուած թարմ անուշեղէններէն, Եւրոպական համեղ ըմպելիներէն, հարսնիքի կամ տօնոյթներու համար պատրաստուած «ֆօնտա»յէն, «բըթի ֆուռ», «ֆուռէ», «ֆուի կլասէ», և այլ շաքարեղէններէն, ու «բաթիսըրի»ի վերաբերեալ ճոխ մթերքէն զատ, այս անգամ Զատկի առիթով, կարագ իւղէ համեղ և քաղցրահոտ և ամէն տեսակէ ՉԷՕՐԷՔՆԷՐ

ՉԷՕՐԷՔՆԷՐ

ՉԷՕՐԷՔՆԷՐ

յատկապէս պատրաստած է, է՛ն դժուարահաճներն անգամ գոհացնելու յատկութիւններով օժտուած։

Ուստի եթէ կ'ուզէք ԶԱՏԻԿԻ առիթով ունենալ ընտիր

ՉԷՕՐԷՔՆԷՐ,

ՇԱՔԱՐԵՂԷՆՆԵՐ

ԸՄՊԵԼԻՆԵՐ, դիմեցէ՛ք

Շ. ՏԱՎՈՒՏԵԱՆ

ՄԵԾ ՇԱՔԱՐԱՆՈՑԸ

Գումգաբու, Սթասիոնի մօտ, թիւ 27, և Պալի-Փաշայի զառիվայրին վրայ գտնուող թիւ 50 խանութները։

ԴԻՄԵՑԷ՛Ք ԻՐ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՔ

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸՅԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ 1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանլարըն մէճմուի	ինկ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ աքչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն Թէէտիյէ օլունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա շիւպէսինին միւտիրի ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպօլ, Պահճէ Գաբու, Անանիատի խան, Ն° 20, 21, 22։

Թաշրալարտա ինկիլիզ վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տըր

ԻԽԹԱՐ — Շէհրիմիզին էն մաարուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալման գումբանիալարընըն սէրմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալտէ Ուէսթըրընքի 125 % տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ Ուէսթըրըն բագիյլէրինէ Թէֆէվվիւգ իթէտիյէն պէօյլէ Թէէմինաթ տըր։

ԱՐԻՍ եւ Ընկ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՍԵՂԻՆԱՑ եւ ՕՃԱՌԻ

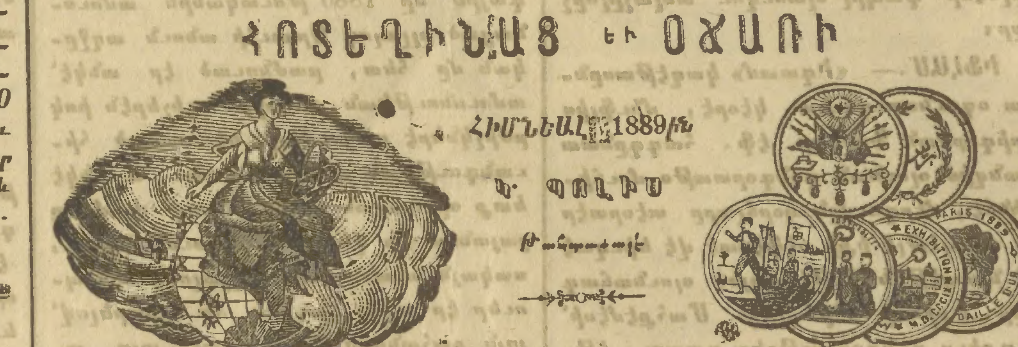

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թօփհանէ

Արուեստագիտական վերջին՝ կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ և եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենա ուրբ հոսեղէններ ինչպէս նաև թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպականին ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու գերազանց աժանութիւնը։ Փափաք ըներուն քաթալօկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ՝ Պոլսոյ մէջ Օրօսմանք և Կ. Խնճրճեան Որդիք վաճառատուններու, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ. —ՊՊ. Լաքառիէռ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաթօտէօն։	ԻԶՄԻԴ. — Պ. Յակոբ Մոմճեան։
ՊՈՄՊԱՅ. — ՊՊ. Ապգար և Ընկ.	ՌՈՏՈՍԹՕ. — Պ. Յակոբ Բսօվատալ։
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ. — Պ. Մ. Գալֆաեան.	ԶՄԻՒՌՆԻԱ. — Պ. Հայրիրիս Վառնիկեան։
ԳԱԶԻՐԷ. — Պ. Հ. Ռոզանթալ.	ՍԵԼԱՆԻԿ. — Պ. Տինօ Ֆէրնանտէզ.
ՌՈՒՍՃՈՒԳ. — Պ. Պ. Կ. Խնճրճեան Որդիք.	ԻՍԿԻՒՊ. — Պ. Մ. Քափուճեօ.
ՎԱՌՆԱ. — Պ. Կեառ Արթինի.	ՊԷՅՐՈՒԹ. — Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ. — Պ. Պ. Վ. Մ. Մեծատուրեան։	ՍԱՄՍՈՆ. — Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։
	ՏՐԱՊԻԶՈՆ. — Պ. Արիս Կ. Խնճրճեան. 24—21

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԷՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1899տա	մէրի իւլ իճրա	էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի	ֆրգ.	19,534,276
»	»	եանկըն	»	460,267,203
»	»	բըիմի	»	1,433,965

Էօմիւր եանկընէ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէնավի չէրաիթ իլէ սիկուրթա ագտ իտէր

Եանկըն կուըըը հէր նէվի պինա վէ էշեա իւզէրինէ սիկուրթա ագտ իտէր։

Նագլիյաթ կուղուըըը կուըը մալ, էվրագը նագտիյէ վէ վաբօր սիկուրթասը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896տա 18½ %, 1897տէ 18%, 1898տէ 18%, 1899տա 16% Թէմէթթու Թէվզի իթմիշ տիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսաատէթտէ Գրէտի Լիօնէ,)Լօնտրատա Անկլօ Աւուսթրիան Պանգ, (Սօֆեատա Պանգ Նասիօնալ Պիւլկար։

Թաշրալար իչիւն միւրաճաաթ վէ միւթէպէր քէֆալէթլի աճէնթէլէր արանըլըյօր

ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէկեանի սօգագ, Ճէտիտ խան

ՃԷՅԼԱՆ

ՀԱԶԸՐ ԷԼՊԻՍԷ ԻՉՈՒՆ ՊԷՕՅԻՒՔ ՄԱՂԱԶԱ

ՉԱՐԻՖ, ՈՒՃՈՒԶ ՎԷ ՏԱՏԱՆԸԳԼԸ

Սուլթան Համամընտա եէնի աչըլան մէյտանըն նազըր, Բինթօ խանընըն խարշըսընտէ, Ն. 2։

ՃԷՅԼԱՆ մաղազասընտա զարիֆ, տաեանըգլը, ալէա վէ հէր մէվսիմին մօտասընա վէ հիւսնը Թապիաթա մուվաֆըգ վէ հէր սինին վէ վիճտանէ ուչուն էրքէկ վէ գատըն վէ չօճուգ էլպիսէլէրի մէվճուտ պուլունուր։

ՃԷՅԼԱՆ մաղազասընըն միւէսսիսի Ռուբէն Մաղաքեան՝ պիր չօգ սէնէլիք Թէճրիւպէլէրինտէն, միւշթէրիլէրինին տաիմ իսթիֆատէ իթմէսինի արզու իտէրէք, հէր պիր լիպաս իչուն օլ տէրէճէ ուճուզ վէ գապիլը իշթիրա ֆիաթլար Թագտիր իթմիշ տիր քի, հէրքէս վէ էհնէպի հիչ պիր մաղազա քէնտիսի իլէ րէգապէթ էտէմէզ։

Միւհթէրէմ միւշթէրիլէր՝ պիր թէշրիֆլէրիյլէ մէզքիւր հագըգաթը Թաստիգ պույուրաճագլար տըր։

Էմր պույրուլտուղը հալտէ, էօյլէ իւզէրինէ ղաեէթ եագըշըգլը էլպիսէլէր տախի իմալ օլունուր։

ԲԱԶԱՐԼԸԳ ԵՕԳ ՏԸՐ։

ՆԻՒՄԷՐՕՍԸ 2 ՂՐՇ. ՏԸՐ

ԲԱԶԱՐ կիւնլէրի տախի ԱՉԸԳ տըր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԹԱՐԻԽԸ ԹԷԷՍԻՍԻ 1863

ԱՆՈՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԹԷՄԱՄԸ ԻԼԷ ԱԽԶ ՕԼՈՒՆԱՆ ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 250,000,000 ՖՐԱՆԳ

Մէրքէզը խարէճի՝ Գալաթատա Գարաքէօյտէ։ Շիւպէլէրի՝ Սթանպօլտա Սուլթան Համամ ճատտէսինտէ Ալլահվէրտի խանընտա վէ Պէյօղլունտա Ճատտէի Քէպիրտէ 333 Ն° տաիրէտէ

Մէզքիւր խարէխանէլէրտէ պիլճիւմլէ մուամէլաթը սարրաֆիյէ իճրա օլունուր։ Կալաթատաքի խարէխանէսինտէ մէթանէթի վէ պէտէլը իճարէնին ազըղը իլէ հէր տիւրլիւ րէգապէթլէրէ Թէֆէվվիւգ իտէճէք սուրէթտէ խուսուսի գասա տաիրէսի մէվճուտ տըր։

Կալաթատաքի խարէխանէսի իլէ Պէյ Օղլու շիւպէսինտէ պանգա իլէ մուամէլէսի օլտուղլընու միւսալիթ էվրագը հաֆզ օլանըրա մախսուս սալօնլար մէվճուտ տըր։

Սթանպօլ շիւպէսի՝ էմթէա իւզէրինէ բարա իգրազ վէ Սիրքէճիտէքի խուսուսի տէբօսընտա էմանէթ սուրէթի իլէ էմթէա գապուլ իտէր։

ՓԱՐԻԶ ՍԷՐԳԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ
1900

ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԷՇՀՈՒՐ ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՍԱՏԷ, ՄԷՖԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

Մէզքիւր Սէրկիի Ումումիյէսինտէ միւքեաֆաթընը, HORS CONCOUR րէգապէթտէն ազատ գազանմըշ տըր։

Էն ուֆագ Թէֆէրրուաթընա գատար էմսալընտա Թէֆէվվիւգ իտէր։

Թիւրքիա իչին եէկեանէ աճէնթասը ԱՄԷՏԻՕ ՍԱԼՎԱՏՕՐ

Մէրքէզի Ֆիրուխը Սթանպօլտա, Պահճէ Գաբուսընտա, Համտիյէ ճատտէսի, Ն° 7 էտրաֆը խաթթը իւզէրինտէ։ ՇԻՒՊԷԼԷՐԻ՝ Իզմիթտէ, Սիւիվրիտէ, Աֆիօն Գարահիսարտա վէ սաիրէ։

Լ'ՈՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄԸՐ ԻՉՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍՍՈՒՍ ԻՏՄԻՇ

Բարիստէ Բլաս Վանտօմտա, 9 նումէրօլու տաիրէի խուսուսի։

1828 L'UNION DE PARIS

ՀԱՐԻԳ ՇԻՐՔԷԹԻ	ԷՕՄԻՐ ՇԻՐՔԷԹԻ
Սէրմաեէ վէ իհթիեաթ 107,000,000 ֆր.	Սէրմաեէ վէ իհթիեաթ 153,000,000 ֆր.
Սէնէլին մագպուզաթը 21,000,000 »	1900 մագպուզաթը 17,000,020 »
Էօտէնէն զիեան 252,000.000 »	Էօտէնէն զիեան 120,000,000 »
Սիկուրթալը խանէլէրին գըյմէթի 19,000,000 »	Սիկուրթալը էօմիւր 260,000,000 »

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ ղաեէթ միւսաիտ չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ տախի միւխթէլիֆ սուրէթտէ վէ խուսուսի էճվէն ֆիեաթլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՍԸ «Պանգ Օթթօման» օլուպ, Սթանպօլ Աժանսը տախի Կալաթատա «Պանգ Օթթօման» գարշըսընտա տըր։

)(169)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖՔԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ԴԷԳ ՏՈՀՄԱՑԻՆ ՆԵԱՆՑԸ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

Զ.

Ատրինէ, կարծելով որ Վահէ հրապուրուած է Ալիսի լուրջ դիմումներէն, արտաքնկեցաւ, ինչ որ չվրիպեցաւ պատկերահանին աչքերէն և զարմուհին հանդարտեցնելու մտքով.

—Ինչպէս երդում ըրի, կրկին կ'երդնում որ ո՛չ Ալիսի, ո՛չ ալ ուրիշ ո և է աղջկան ամուսինը պիտի չըլլամ։

—Բայց չե՛մ կրնար հաւատալ որ, ըսաւ Ատրինէ, դուք բոլորովին անտեղեակ ըլլաք Ալիսի զգացումներուն, ձեր այնչափ մտերմութեան մէջ ի հարկէ առիթ ունեցած էք...

—Հաւատացէ՛ք իմ կողմէ ո՛ և է ակնարկութիւն կամ առաջարկ եղած չէ Ալիսի։

—Ուրեմն անոր կողմէ ձեզի եղած ըլլալու է։

—Ո՛չ, անկեղծ ըլլալու համար պէտք է ըսեմ որ, ան ալ յաճախորդի յարաբերութենէ տարբեր վարմունք ունեցած չէ ինծ նկատմամբ։ Բայց ամէն պարագայի մէջ կրկին կ'երդնում որ բնաւ ամուսինս պիտի չըլլայ Ալիս, ո՛չ ալ ուրիշ ո և է աղջիկ։

—Այս խոստումները, երդումները, ա՛լ աւելի կը բղքեն սիրտս, Վահէ՛, յարեց Ատրինէ, ինչո՞ւ չամուսնանաս, ինչո՞ւ զոհուիս. եթէ զոհ մը պէտք էր այս անակնկալ յայտնութեան, ես բաւական եմ, մինա՛կ՝ Ալիս չզգայ իր զոհողութենէս։

—Բնա՛ւ անունը պիտի չտամ անոր, և հիմա ա՛լ աւելի առելութիւն կը զգամ իր նկատմամբ որ առանց իմ գիտութեանս, գաղտնի տեղեկութիւններ փնտռելու կ'ելլէ իմ մասիս։

—Եւ այդ քննութիւններէն է որ կը գտնայ Օննիկ, մեր դժբախտ ազգականութիւնը, ինչ որ աւելի նպաստաւոր է Ալիսի համար։

—Բայց ալ խօսքը չընենք անոր, սիրելի՛ զարմուհիս, չարժեր որ մեր այս մեծ վիշտին մէջ անծանօթ օտարով մը զբաղինք։

—Միլիոններու փորձութիւնը անդիմադրելի է Վահէ, շեշտեց Ատրինէ և բնաւ պիտի չմեղադրեմ զքեզ եթէ օր մը հրապուրուիս Ալիսի միլիոններէն ու գեղեցկութենէն։

—Բայց անորինէն նուազ չէ նաև ձեր հօր և իմ մօրեղբօրս հարստութիւնը։

—Ձերն են արդէն անոնք, ըսաւ գեղանի աղջիկը, որու արժանի էք իրաւամբ։

—Գիտէք որ սակայն դրամը նշանակութիւն չունի աչքիս, յարեց Վահէ, նոյն իսկ այն ատեն, երբ սկսնակ նկարիչ մ'էի և ամէնէն փոքրաքանակ գումարը մեծ էր ինծ համար, կրկին չհրապուրուեցայ ձեր դրամապանակէն ու անոր պարունակած հինգ հարիւր ոսկիէն. հետեւաբար Ալիսի հօր հարստութիւնը բնաւ չազդեր վրաս։ Իսկ գալով գեղեցկութեան, ճշմարիտ սիրահարները, գեղարուեստասէրները մանաւանդ, մէկ անգամ միայն կը սիրեն իրենց կեանքին մէջ և իմ առաջին սէրս, առա՛ջ, մօրեղբօրս աղջկան նկատմամբ եղաւ։

Գեղանի աղջիկը, որ անվերջ յուզումներով լեցուած էր, սկսաւ փղձկիլ։

—Պէտք խոնարհեցնենք ճակատագրին առջև, քո՛յրս, հեկեկաց պատկերահանը, անկարելիին դէմ մաքառիլ յիմարութիւն է, ինծ համար սէրը միշտ սէր է, ըլլա՛յ ամուսնական, ըլլայ եղբայրական, բաւական է որ անոր վսեմութեամբը ողողուի սիրտը։ Դժբախտութենէ աւելի բարեբախտութիւն կը նկատեմ ես այս պարագան, որ աւելի կ'ամրապնդէ՛, կը վսեմացնէ՛, կ'անմահացնէ մեր սէրը։ Ամուսնական կեանքի մէջ գուցէ հիմնազ սիրէինք զիրար, գուցէ՛ փոթորկալից կեանք մը ունենայինք սիրով ամուսնացող շատերու նման, գուցէ՛ ապագային զզուէինք իրարմէ. իսկ հիմա՝ երբ քոյր-եղբայր, աւելի բարձր, աւելի սուրբ, աւելի նուիրական կապով մ'է որ պիտի կապուինք իրարու. այս պարագան է որ կը զօրացնէ, կը յուսադրէ զիս՝ Ատրինէ. մեռած չեմ զգար սիրտս, ո՛չ ալ կ'ուզեմ որ քու սուրբ սիրտդ մեռնի, յաւիտենապէս երիտասարդ պիտի մնան մեր սիրտերը մինչև մեր երկուքին փոխադարձ սիրովը ուռճանալով։

Վահէ բոլորովին գրգռուած՝ Ատրինէի արցունքներէն, անոր ձեռքերէն բռնեց ու ամբողջ մարմնովը կրակ ու բոց կտրած.

— Չեմ ուզեր որ ընկճինք այս անյաղթելի դժուարութեան առջեւ, Ատրինէ՛, հեծկլտաց, մի՛ տկարացներ սիրտս. քու արցունքներդ ուժաթափ կ'ընեն զիս։

— Իմ դժբախտութեանս վրայ չեմ ողբար, ըսաւ Ատրինէ, ցորչափ քու սէրդ պահեմ սրտիս մէջ. բայց գիտե՞ս, ո՛րչափ փափկական են զգացումները, մանաւանդ էրիկ մարդոց զգացումները, կը վախնամ որ այն խորամանկ բզէզը օր մը չէ՛ օր մը պիտի չեղեցնէ զքեզ ուղիղ ճամբէն, այն օրուան վիճակս է որ կ'ողբամ հիմայ։

Երկու սրտակիցներուն բացակայութիւնը աչքին զարկաւ Տիկին Տագըրհանի որ դաստիարակուհին զրկեց անոնց մօտ։ Ատրինէ գաղտնիք չունէր արդէն անկէ, զոր մօր նման կը յարգէր ու կը սիրէր։

Դաստիարակուհին, Ատրինէի թաց աչքերն ու յուզուած դէմքը տեսնելով, տակն ու վրայ եղաւ ու չկրնալով ինքզինք զսպել,

—Բայց տղայութիւն է ըրա՛ծդ, Ատրինէ՛, շեշտեց, լուրջ աղջիկ մը երբեք պիտի չհաւանէր քու ընթացքիդ հետեւիլ, նոյն իսկ չեմ կարծեր որ Վահէ եֆէնտին գոհ ըլլայ այս ընթացքէդ։

Ատրինէ չկրցաւ պատասխանել, հեծկլտուքները կը խղդէին զինք։

—Ի՛նչ ընե՛նք, կրկնեց դաստիարակուհին, բան մը, որուն ոչ ոք կրնայ յաղթել, ուրիշ միջոց չունինք, եթէ Վահէ եֆէնտին ալ մասնակից է քու զգացումներուդ, պէտք էք փոխել անոնց ձեւը, եղբայրական սէրը պէտք է յաջորդէ վաղանցիկ սիրոյն։ Բուն իսկ հոս է որ պիտի յայտնուի հոգիին վեհութիւնը։

—Ես ալ նոյն բաները կրկնեցի, յարեց Վահէ, յուսահատելու պատճառ չեմ տեսներ այս գործին մէջ, աւելի հիմնական կապ մը կը նկատեմ ես, անոր ու վսեմ սէրը. որ չի հիննա՛ր, չ'աններ'ր և թարմ կը մնայ յաւէտ։

—Հիմա Ատրինէ պիտի զգայ և աղէկ տպաւորութիւն պիտի չընէ քու վիշտդ անոր վրայ, որ երբ քու երեսդ ծուռ տեսնէ, ինքզինքը աւելի պիտի յուզուի. կոչուեցէ՛ք ըրէ արիութեան. ելէ՛ք լուացուեցէ՛ք, հանդարտեցէ՛ք ներս երթանք, առանց բան մը կռահել տալու ձեր ծնողաց, որոնք տղայութեան յիշատակներ կը քրքրեն ներսը։

Դաստիարակուհիին թախանձանքին վրայ, Ատրինէ ինքզինք ամփոփեց ու կեղծ զուարթութեամբ սրահ ներկայացաւ՝ Վահէին հետ։

(Շարունակելի)